M. EMİN ERGİN

URFA AĞZI SÖZLÜĞÜ

HARRAN YAYINLARI

HARRAN YAYINLARI : 4

FOLKLOR DİZİSİ : 3

ŞURKAV KÜTÜPHANESİ
Dizinde No. | Kayıt No.
1525

ŞÜKRÜ KÜTÜPHANESİ
Demirbaş No
1525

Mahvolup gitmez mürûr-u dehr ile bâkî kalur
Hâme ile safha-i evrâkdâ mastûr olan

Ebussuud (El'İmâdi)

ÖNSÖZ

Urfa Ağzı Sözlüğü'nü baskıya vermeden önce, derleyemediklerim hatırlatılır veya düzeltilir düşüncesiyle önce Harran Dergisi'nde yayınlamayı uygun gördüm.

Sözlükteki kelimelerin tamamı Urfa Ağzı'ndan derlenmiştir. Bu kelimelerin bazılarının Anadolu'nun başka taraflarında da kullanılmaları mümkündür. Bazıları da bir iki harf değişikliğiyle genel yazı dilindeki kelimelere uymaktadır. Çünkü kelimelere sınır çizmek mümkün degildir.

Urfa Ağzı'nda bulunupta genel yazı dilinde aynen mevcut olan kelimelerin alınmamasına dikkat edilmiştir. Derlenmiş olan kelimeler, Urfa Ağzı'nın geniş kelime hazinesinin tamamı değildir. Tamamını derlediğimiz iddiasında da değiliz.

Bugün pek az kullanılan hatta unutulmuş olan kelimeler vardı. Bunların bir kısmını derlediğim halde, tamamını derlemem şahsi gayretlerimle imkânsızdı ve çok uzun bir zaman alacaktı. Bu derleme süresi içersinde daha birçok kelime unutulacak, kaybolacaktı. Onun için dergide yayınlamak bir bakıma bütün dergi okuyucularının dağarcığını yoklamak ve onların hatırlatacakları sözcüklerle derleme geniş kapsamlı olacaktı. Ve öyle de oldu. Gerek şahsen ve gerekse mektupla bana hatırlatıldı. Bu ilgilerinden dolayı Harran Dergisi Sayın okuyucularına ve yazı kuruluna şükranlarımı arzederim.

M. Emin ERGİN

K I S A L T M A L A R

Ar.	: Arapça
Bak.	: Bakınız
Far.	: Farsça
H. T.	: Halk Türküsü
U. D. At.	: Urfa'dan Derlenmiş Atasözü
U. D. B.	: Urfa'dan Derlenmiş Beddua
U. D. Bil.	: Urfa'dan Derlenmiş Bilmece
U. D. D.	: Urfa'dan Derlenmiş Dua
U. D. De.	: Urfa'dan Derlenmiş Deyim
U. D. M.	: Urfa'dan Derlenmiş mani
U. D. T.	: Urfa'dan Derlenmiş Türkü
U. D. Te.	: Urfa'dan Derlenmiş tekerleme
Yak	: Yaklaştırınız

NOT : MASTARLARIN YALNIZ KÖKLERİ ALINMIŞ, MASTAR EKİ BIRAKILMIŞTIR. KÖKLER (—) İŞARETİ İLE GÖSTERİLMİŞTİR.

ABDAL : Aşık,gamsız,meczup (Ar.)

Bi dalda beş gülüm var
Naçaram müşkülüm var
Yar beni abdal ettı
Elimde keşkülüm var

U.D.M.

ABDESHANA : Tuvalet, kenef (Bak: Çeşme) (Far. Abteshane)

ACEP : Acaba (Ar.)

Al eline kelemi
Yaz başına geleni
Acep nere gömerler
Yar yoluna öleni

U.D.M.

Yolladım yola seni
Yollar yormiya seni
Acep o gün olırmı
Bi daha görem seni

U.D.M.

ACIH : Azıcık, biraz (Bak: Azacıh)

AĞ : 1-Yaka kenarı 2-Beyaz
" Ağ ğidesen kara gelesen,,

U.D.B.

" Ağ itin pambıhçıya, kara itin kömirçiye zerarı vardır.,,

U.D.At.

AĞA : Büyük kardeş (erkek) ağabey, patron(Bey ve efendi gibi bir ünvan)

Ağasız
Hızmeker biz ağa siz
Ölürse kullar ölsün
Kul kalmasın ağasız
U.D.M.

Kövün develeri çekilir dağa
Anası hatındır babası ağa
Kövün devesi çoh dilmem kim sağa

Zalım babay beni kövde bırahtı
Derdi çoh dermansız berde bırahtı
U.D.T.

AĞABANI : Başa örtülen bir çeşit beyaz örtü

AĞBATI : Darısı.
"Ağbatı siye ola,,
U.D.D.

AĞCI L : Ağarmış , ağarmış renk.
"Ağcıl çarşaf geçgin avrat,,
U.D.De.

AĞE (e uzun okunur) : Ağa."Ağa" ya hitap şekli . İltifat için küçüklere de söylenir.

AĞI : Ağu , zehir (Mecazen : Pek tuzlu)

AĞIL : Bağ evi, koyun barınağı

AĞIZ : Koyun, keçi, inek gibi eti yenilen sütü içilen hayvanların doğurma sırasında alınan koyu sütleri. İlk ağız: Bir yılda birkaç defa ürün veren bitkilerin ilk mahsulleri.

AHA : İşte

AHIR- : Balgamlı tükürmek.

AHIRI : En son, sonrası, neticede. (Ar. Ahire

Bı demde
Yaram sızlar bı demde
Mevlam bizi affeyle
Ahır nefes son demde
U.D.M.

AHIRVEN : Tabakhanede derilerin kireçlenmek üzere konulduğu yer, çukur (Bak : Hegden)

AHITMA : I- Atın alnından burnuna kadar uzanan beyazlık. 2- Kadınların tepeliklerinde (Bu keiimeye bakınız) bulunan altın süs eşyası.
3- Topaç'ın ip üzerinde sarkıtılarak oynanması. 4- Kadınların kollarına taktığı altın süs eşyası

AHŞAM : Akşam

Ahşamlar oldı gene
Çıralar yandı gene
Ay üzlüm ceylan gözlüm
Aklıma düşdü gene
U.D.M

Gene oldı ahşamlar
Suya endı davşanlar
Ela gözlü sevdigim
Acep nerde ahşamlar
U.D.M.

AHTAR : Dolu kaptan boşaltmak (Yak : Aktar)

AKIT : Şeker veya pekmezin kaynatılarak katılaştırılması

ALACA : Entarîlik dokuma kumaş

"Nezif'in hurcunda bi top alaca
Saraya getirdiler kannı salaca
Asi'yi gönderin getsin ilaca,,
U.D.T.

ALAV : Alev

Gel benim fener göynüm
Mum kimin yanar göynüm
Geh de bi alavlanır
Geh de bi söner göynüm
U.D.M.

ALIŞ – : Tutuşmak (ateş)

ALLAHİSEN : Allah'ı seversen, Allah aşkına (and verme şekli)

ALMA : Elma

ALTÀTAR : Tabanca (Yak : Altı atar)

ANAÇ : Birkaç defa yavrulamış tavuk, hindi, kuş V. b.

Yavrılar
Hey oynıyan yavrılar
Anaçlar uçtu getti
Yerde kaldı yavrılar
U.D.M.

ANE (e uzun okunur : Ana. "Ànne" ye hitap şekli.

APAR : Götürmek (Arğo değildir)

Mendilim para para
Korharam yel apara
Sen orda ben bırada
Selamım kim apara

U.D.M.

ARAHÇIN : Takke, külah, başlık.(Far. Arak-çin)

Arahçini taroma
Bi oh vurdi yarama
Madam tebib değildi
Niye bahti yarama

U.D.M.

ARAPBAZAR : Satılık şeylerin topuna birden verilen fiat.

ARCA : Temiz (Yak : Arıca)

ARĞI - : Ağrımak.

ARH : Ark. Su arkı.

ARHA : Arka.

"Kebehet sırma aba olsa kimse arhasına almaz. „

U. D. At.

ARPAÇARPA : Bir çeşit topluluk oyunu.(Amaçsız devamlı vurmaya çalışma)

ARSIZ : Terbiyesiz, yaramaz, şımarık.

"Arsız neden arlanır, çulda
geyse sallanır.,,
U. D. At.

ASBAB : Elbise.

AŞ : Yemek(İsim anlamıyle = özellikle bulgur pilavı)

"Anamın aşı, tandırın başı,,
U. D. De.

"Sehen aştan sıccah olır,,
U. D. De.

AŞLIH : Yemek yapmada kullanılan malzemelerin tümü.

AŞŞIH : Aşık kemiği.

ATAŞ : Ateş

Kara göz
Kirpik siyah kara göz
Ataş beni yahmazdı
Yahdı beni kara göz

ATMIŞ : Altmış.

AVLAH : Hale. Ayın çevresindeki aydınlık.

AVRAT : Kadın, bayan. (Ar. Avret)

"Kayın avratları, hayın avratları."
U.D.At.

"Ağcıl Çarşaf, geçgin avrat
U.D.De.

AVSIN : Okuyup Üflemek (Yak : Far. Efsun)

AVSINNA : Avsınlamak.

AY : Anmak, yad etmek.

AYAKÜFTESİ : Çiğköftenin avuç ayası içersinde yayvanlaştırılarak yağda kızartılması şeklinde yapılan bir köfte çeşidi

AYNA : Anlamak.

AYNAT : Anlatmak.

AZACIH : Azıcık (Bak. Acıh)

Yarı yolladım yola
Hakka amanat ola
Güneş vurır karardır
Azacıh bulud ola
U.D,M.

BABAT : Kat, çeşit. "Babat babat" Kat kat Çeşit çeşit

Bağdattan gelir sepet
İçi doludur nebat
İstedim gamdan kaçım
Gam geldi babat babat
U. D. M.

BABINEÇ : Olgunlaşmamış papatya çiçeği. Halk hekimliğinde öksürük ilacı olarak kullanılır. (Far. Babunec)

BABO : Baba. Babaya hitap şekli.

BACE (e uzun okunur) : Kızkardeş, abla. (Gelin bace = Amca ve dayı karısına hitap şekli)

BADİYA : Tencereden büyük içersine yağ veya su konulan bakır kab.

"Evlerinde var badiya
Şeker yidirrem dudiya
Eliden gettim kadıya
Sen şeker yarim, güzel canım
Niya gelmezsin"
U. D. T.

BAĞMANÇI : Bağcı(Yak : Far. Bağban)

BALA : Süt emen çocuk(Mecazen : Yavru)

Sürme meni
Çek göze sürme meni
Bala beşikte ağli
Ağzına sür memeni
U. D. M.

BALAH : Paça(Pantolon veya don)

BALBAL : Kösnemiş(deve)

BALCAN : Patlıcan.

BALH : Parlamak.

BALMA : Çekirdekli kuru üzüm (Siyah ve ufak olmamak şartiyle)

BARABAR : Birlikte, beraber.

BARAN : Bağda kütük, bostanda fidelik sırası

Kırmızı gül baranda
Fitil işler yaramda
Gavur imana geldi
Ben siye yalvaranda
U.D.M,

BARDAH : 1- Testi 2- Kiremit

BARDAHÇI : Testici, kiremitçi

BARFIL : Biçilen tomrukların işe yaramayıp atılan kabuğu

BARHANA : Kervancının daima birlikte taşıdığı eşya. Göç eşyası (Far : Bârhâne)

BARMAH : Parmak

BARMİL : Varil, fıçı.

BASTIH : Üzümden yapılmış ince pestil (Bak : Kesme, çekçek, nuska, sucıh)

"Evvela başlıyalım şorbadan
Bi kaşşıh çıharalım torbadan
Sıra geldi çekçek ile bastığa
Yiyer iken yaslanalım yastığa
U.D.Te.

BAŞLIH : Kız için oğlan evinden (evlenecek erkekten) istenilen nakit, kalın.

BATMAN : 6 okkalık ölçü. Kantarın 30 da biri 8 kiloğramlık bir ölçü birimi.

"Soğuktan havada uçmaz oldu zag
Kardan fark olunmaz idi dağü bağ
Yüzona terraki etti sade yağ
Atmışa satıldı etin batmanı
Emin Kıratoğlu

"Ağır ol ki batman dögesen
U.D.At.

BAYAH : Demin, biraz önce.

BAYAHKİ : Biraz önce, demin

BAYAHTAN : Biraz önce demin.

BAZLAMAÇ : Saç üzerinde pişirilen kalınca ev ekmeği.(Maç eki için karlamaç, bulamaç kelimelerine bakınız)

BAZRAKI : Sümüklü böcek.

BECİS : Cinsi kötü (Yak : Bed cins)

BEÇARA : Çaresiz, zavallı (Bak : Mehsim) (Far. Be - çâr)

Çaldığım deftir
Üstü sedeftir
Beçara göynüm
Senden tereftir
U. D. M.

BED : Sevimsiz, antipatik. (Far.)

BEDDE' E : Beddua.

"Sermiyesiz bedde' e sehebinindir,,
U. D. At.

BEDE' ET : Kötü, çirkin.

BEG : Bey (=Beğ)

BEHSİMET : Peksimet (Bak : Külinçe)

BEHTENİZ : Maydanoz.

"Kölge yerin behtenizi,,
U. D. De.

BEKMEZ : Pekmez.

"Gettiği Antep, yidiği bekmez,
U. D. At.

BEL BAĞI : Kemer, ince kuşak.

BELE : Böyle,

"Bele kuşun bele kuyrığı olır,,
U. D. At.

BELESIR : Mürver ağacı.

BELEŞ : Bedeva, parasız (Arğo değildir)

BELİ : Tastik edatı (Ar. - Far.=Evet)

BELLE- : Öğrenmek

BELLE' E : Çamur

BELLET- : Öğretmek

BENEK : (Yüzdeki) Ben (Bak : Beng)

BENG : (Yüzdeki) Ben (Bak : Benek)

Bahçalarda enginar
Enginarın dengi var
Ben yarımı tanıram
Yanağında bengi var

U. D. M.

BERDIL : İki erkeğin birbirlerine kızkardeşlerini vermek suretiyle evlenmeleri (Bak : Değişik)

BERREHLE- : Bocalamak, Uğraşmak

BERSİM : Yonca

BESTIR : Pestil (Zerdaliden yapılma)

BETRE : Göz bebeği.

"Betrey söne"

U.D.B.

BEYHUT ; Baygınlık derecesinde yorgunluk hali

BEZENK ; 1- Gösteriş, alayış 2- Toy, düğün

BEZZAZ : Kumaş tüccarı, bez satan esnaf. (Ar.)

BIÇKI ; Testere

BIHAVI ; Bukagı.

Bı dağlar mavlı kaldı
Kuş uçtu yavrı kaldı
Anahtar ele geçmez
Göynüm bıhavlı kaldı

U.D.M.

BILDIR ; Geçen yıl (= bir evvelki yıl)

"Bıldır bi dam yanmış, bı yıl kohusu çıkmış,,

U.D.De.

BITIR : Toprağın kuvvetli olmasından, fazla gelişmiş bitki, fazla yem yemekten azgınlaşmış at (Bak : Harın) (Bak : Pıtrah)

Bİ : Bir,

Kara neçek saçağı
Çektim pali pıçağı
Bi sebbeh gel bi ahşam
Bi de öyle sıcağı

U.D.M.

"İstiyenin bi üzü kara, vermiyenin iki üzü kara"

BİBİ : Hala (=Babanın kız kardeşi)
"Er dayıya kız bibiye çeker"

U.D.At.

BİÇİN : Biçim, hasat

BİKİR : Halis, su katılmamış, katı (Yak : Ar. Bâkir)

BİLEZİK DAŞI : Kuyuların yerden yukarı kısmına konulan ortası delik büyük taş.

BİŞ— : Pişmek

BIŞE : Yağda kızartılan ekmek

BİŞİR : Pişir

BİŞKİN : Pişkin

BİYANBALI : Meyan Şerbeti

BİYE : Bana

"Gülüm gülüm biye geydirir kilim
U.D.At.

BİZ : Ayakkabıcının, eskicinin iğne sokacağı yeri delmek için kullandığı sivri çelik alet.

BOCI : Ufak köpek cinsi (Bak : Cop)

BOĞIN : Boğum

BONCIH : Boncuk

BOR : Sürülmemiş tarla.

BORANI : Bulgur köftesinin bilya büyüklüğünde yuvarlanıp kavrulmasıyle yapılan mahalli bir yemek.

"Parası olan yiyer boranı,
parası olmıyan gezer dolanı dolanı
U.D.At.

BOSTANA ; Salata (Yak: Far. Bostâne)

BOYAH ; Boya

"Her boyağı boyadi fıstığı
yeşil mi kaldı,,

U.D.De.

BOYRAZ : Poyraz

BOZ : Grl renk

Altın üzik boz olır
Yera düşer toz olır
Gözzel yarın koynında
Elbet sebbeh tez olır

U.D.De.

BÖ'CİK : Böcek, haşere.

BÖGİN : Bugün

Bögin sep yarın bazar
Sevdigim gırbet gezer
Egmiş fesi bi yana
Kâkülü barğım ezer

U. D. M.

Bögin ayın onıdır
Yüküm buğday unudur
Evlıye göyül verme
Eve gider unudur

U. D. T.

BÖKE : (Takdir makamında) Elebaşı, yiğit.

BÖN : Çekilmiş veya dövülmüş toz kahve.

BÖGREK : Böbrek.

"Yağ içinde bögrek,,

U. D. De.

BUDAM : Bağ budamı, budam zamanı.

"Budamsız bağ üzüm vermez,,

U.D.De.

BUĞ : Buhar, buğu.

Güller dağda tığlanır
Aşk içerde buğlanır
El gözü gelir geçer
Yar sözü sandıhlanır

U.D.M.

BUĞDA : Buğday.

Uy rezine rezine
Buğdanın firezine
Gelin bi zılğıt çalah
Kızıarın kerezine

U.D.M.

BUĞIR : Erkek deve (Yak : Bohor)

BUHÇA : Bohça.

Yeşil buhça bağıyam
Gümüşten ohlavıyam
Yarım bi domırçah gül
Ben onın yarpağıyam

U.D.M.

BULAĞAÇ : Küçük dolğu taşı.

BULAHA : Ebleh

BULAMAÇ : Un, şeker ve yağla yapılan tatlı. Bulama. (Maç eki için Karlamaç ve bazlamaç kelimelerine bakınız)

BURI ; Karın sancısı, ishal.

BUTTIM ; Yabani fıstık

BUYNUZ : Boynuz

BÜRİK ; Yüz örtüsü

BÜRİKLEN ; (Kadın) baş örtüsü ile örtünmek.

'Ahşam oldı bürüklendim, savuşsam
Kırh dügmeye ilmik olıp kavışsam
Marhamaydan selam versey konuşsam

A. Kadir Algın

BÜTIN : Tam, bütün (her manasiyle)

BÜZMÜK : Halk hekimliğinde kullanılan bir bitki. İshal ilacı olarak kullanılır,

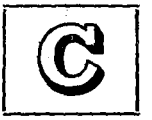

CAĞ : Demir parmaklık, korkuluk.

CAHAL : Genç, çocuk, toy(Cahil de denir)

Bi kız bizden su içti
Mendili suya düşdi
Egildim kaldırmağa
Cahilem göynüm düşdı
U.D.M.

CAMADAN : Kolsuz veya yarım kollu geniş yelek. (Yak : Far. Câmedân)

CAMHANA : İçersine yatak konulan büyük gömme dolap.

CANERİK ; Sarı veya koyu kırmızı olunca yenilen bir çeşit erik.

CANKURTADAN : 1-Etrafı açık plastik yazlık ayak kabı. 2-Ambulans.

CANSIZAT : Bisiklet(Bak : Piskilet)

CARCAR : Bulğur çekme makinası

CAVAN : 1- Kalın ip 2-İçinde sarmısak dövülen tahta havan.

CAVSAH : 1-İki vadi kavşağı 2-Urfa' da böyle kavşak olan bir semtin adı.

CEC : Buğday kümesi(Bak : Horum)

CECİM : İnce dokunmuş kilim.

CEFT : Palamut kabuğu.

"Ceftten çıhmış cefti begenmi,,
U.D.De.

CEHT : Çalışma, Çabalama, uğraşma (Ar. Cehd)

"Cehtnen çarıh yırtılmaz,,
U.D.At.

"Düşenin dostı olmaz, ceht eyle düşmemağa,,
U.D.At,

CEMEL : Duvar.

CENEH : Başı yumru kamış sopa.

CENGERİ : Bakır pası, bakır pası rengi (Yak: Far. Jengâri

Enterisi cengeri
Cenk ettim aldım yarı
Cenk ettığıma degdi
Yar deger dünya malı

U.D.M,

CENİK : Alın, şakak.

CELEP : 1-Başı boş (deve) Acemı (insan)
2-Kasaplık hayvan alışverişi yapan.

CERME : Herhangi bir zararı karşılamak, riziko

CERP : Sövme, küfür, Cerp çek (ağır sövmek)

CERCER : Bir çeşit döven.

CIBILDIZ : Baldırı çıplak, çirkef insan.

CIFIT : Kötü kalpli, kuşkulu, fenalık düşünen

CIFTI : Vicdansız (adam)

CILH : Bozuk (yumurta) (Mecazen : Dönek insan)

CILLAN- : Aciz kalmak, oyun bozanlık etmek.

CIRIS : Edepsiz, terbiyesiz.

CIRTATAN : Yaban acuru, Ebucehil karpuzu.

CIZGI : Çizgi(Bak:Çızıh)

CIZMA : Çizme.

Ayağında cızma
Bırnında hızma
Hızmanın etrafı
Gül ile yazma

U.D.T.

CİBRE : Üzüm posası

CİBİN : Sivrisinek(Bak:Üvez)

CİBİNNİK : Cibinlik.

CİGER : Ciğer,Karaciğer(Mecezen : Pek fazla sevilen yakın akraba)

Bı gece buralıyam
Ne bahtı karalıyam
El beni aşık sanır
Cigerden yaralıyam

U.D.M.

CİHSİN- : Fazla yaramazlık etmek (çocuk)

CİNCAVAT : Uçak tefek, açıkgöz.

CİNCIH : Züccaci eşya.Cincıh boncıh "Züccaci adi süs eşyası"

CİNDİLİ : Vesveseli.

CİNİBİT : Açıkgöz,yaramaz(çocuk)

CİP : Büsbütün

CİRTENE : Sebatsız

CİVIH : Sulu,mayi (Mecazen: Olğunlaşmamış İnsan)

COLE : Köpek yavrusu,

COP : Ufak köpek cinsi(Bak . Bocı)

CULLIK : Hindi.

CURIN : Taştan oyma sabit su kabı, yalak, hamam kurnası.

"Karın değil curın,,
U.D.De.

CÜCİK ; Civciv,palaz.

"Cücigi güzün sayallar,,
U.D.At.

CÜĞAP : Cevap.

CÜĞAP ET- : Reddetmek.

CÜK : Fıstık kabuğu veya erik çekirdeği ile oynanan bir çeşit oyun.

CÜNK ; Köşe, bucak(Yak : Far. Künc)

CÜRRE : İnce ve yüksek ses. (muganni) (Yak:Cura)

ÇAĞALA : Erik ve kayısının hamı.

ÇAĞIL : Ufak çakıl taşı.

Bı dağın sırdaşını
Topla çağıl daşını
Ele bi öksemişem
Kaynımın kardaşını

U.D.M.

ÇAĞIR Bağırmak (Bak: Çığır)

Çağırdım bağ içinde
Kavrıldım yağ içinde
Alem bayrama getti
Ben kaldım dağ içinde

Abdullah Balak

ÇAHŞAŞ- : Laçka, gevşek. (Mecazen : Eli ayağına dolaşmak)

ÇALĞIN : Mefluç, sakat.

ÇARNAÇAR : Çaresiz, ister istemez
(Far. Çar-na-çar) (Bak: Naçar)

ÇARPANA : Eski yırtık ayakkabı.
"Çapıt başta çarpana kıçta,,
U.D.De.

ÇATAH : İki vadinin kavşağı.

ÇAVA- : 1- Ekinin başaksız olarak yükselmesi. 2-Çabalamak

ÇAYAN : Çiyan

ÇEBELLEŞ ; Güçleşmek, sarpa sarmak

ÇEBİŞ ; Büyümüş oğlak.

ÇEKÇEK ; Üzüm suyu ve nişasta ile yapılan ve ufak dilimler halinde kesilerek kurutulduktan sonra kışın yenen bir nevi lokuma benzer çerez (Bak; Bastıh, kesme, nuska, sucıh)

Evvela başlıyalım şorbadan
Bi kaşşıh çıharalım torbadan
Sıra geldi çekçek ile bastığa
Yiyer iken yaslanalım yastığa
U.D.Te.

ÇEKÇEKLİ ; Kareli, damalı. Çekçekli kumaş= Kareli kumaş.

ÇEKİŞ- ; Kavğa etmek.

ÇANAH : 1-Çanak 2-Bir çeşit eski bozuk para.

ÇANĞAL : Çengel. (Far. Çengel)

Ataş koydım mangala
Kuşlar konmış çangala
Sen orda ben bırada
Nasıl bende can kala
U.D.M.

ÇAPIT : Bez, paçavra.

ÇAPPAH ; Göz kiri (Bak : Şippik)

"Kazan yuvalanır kapağını bulır,
kôr göz çappağını bulır,,
U.D.At.

ÇARDAH : Avlulu evlerde merdivenle çıkılan
: yüksek oda.

Gelin çardahtan iner
Zilli haphaba biner
Benim cadı kaynanam
Gece delikten diner
U.D.M.

ÇARIH : Çarık.

İnci serdim hesire
Mektup getmiy Mısıra
Demirden çarıh geyim
Gideyim ardısıra
U.D.M.

ÇELLİK ÇUBIH : İki ucu sivri ufak değnek parça larını (Çelikleri) uzunca sopalarla (Çubuklarla) vurup uzağa gönderme oyunu.

ÇELPESENK : Çapraşık (iş)

ÇELPESÜK ; Düzenbaz, üç kağıtçı (arğo)

ÇELPEŞİK : Çapraşık (Bak: Çelpesenek)

ÇEMEN : Çimen. (Far.)

Ne çemen ne saye- i gül
Ne bahar ne buy-i sümbül
Bana vasfın etme bülbül

Ben esirem kâkül yara
Can kurban o şivekâra
U.D.T.

ÇEMKİR- : Fazla ağlayıp bağırmak (Küçük çocuklar için söylenir)

ÇEMRE : Sıvamak (Kol, paça gibi)

ÇENET : Karşılıklı kapı, pencere kapaklarından biri.

ÇENGE ; Çene.

ÇEPEL ; Terbiyesiz,soysuz

ÇEPELE ; Beceriksiz,sakar

ÇEPPIK ; 1- Alkış (Çeppikle = alkışla) 2- Eli çabuk, 3- Becerikli.

ÇEPPİK ÇAL- ; Alkışlamak.

ÇERÇİ : Köylere merkeple attari eşya satmak için giden seyyar satıcı,

"Çerçi ölbesindekini satar,,
U.D.De.

ÇERMİK : Ilıca, kaplıca.

ÇEŞME ;Tuvalet, kenef (Bak ; Abdeshana)

ÇEZ : Çözmek

İsfahandır aslı bizim elimiz
Ördek uçtı viran kaldı gölümüz
Sen gidersey nice olır halımız
Çez aslım çez göksün dügmelerini
U.D.T.

ÇETELE ; 1- Fırsat (Konuşma sırası) 2- Fırıncıların toptan ekmek sattıkları ve bunu kontrol için kullandıkları teneke marka

ÇIHARI ; Dışarı

ÇIHIN ; Çıkın, ufak bohça

ÇIHIŞ- ; Çıkışmak, müşterek fakat paylaşılması mümkün olmayan bir mala karşılık alıp alakayı kesmek.

ÇIĞ ; İnce kamıştan veya kendir bitkisinin çubuklarından yapılan seyyar perde

ÇIĞIR ; Çağırmak, davet etmek, bağırmak (Bak; Çağır)

ÇILPAH ; Çıplak (Mecazen: Zügürt)

ÇIRA ; Her türlü ışık vasıtası.

Ahşamlar oldu gene
Çıralar yandı gene
Ay üzlüm ceylan gözlüm
Aklıma düşdı gene
U.D.M.

ÇIRA KÜRSÜSÜ : Üzerine lamba, fanus gibi aydınlatıcı alet konmaya yarayan tabure yüksekliğinde dikdörtgen sehpa.

ÇIRIH : İp bükmeye yarayan ilkel çıkrık.

Çırığın başındayım
Hayadın daşındayım
Beni babamdan istet
Varacak yaşımdayım
A. Kadir Algın

ÇIRNAH : Tırnak. Özellikle yırtıcı hayvanların tırnağı

ÇINDIR : Etin sinir kısmı.

ÇINĞI : Kıvılcım.

ÇINGIRLAVI : Çıngırdak.

ÇITRIH : 1- Çamur sıçrantısı 2- Bulaşık, kavgacı (adam) (arğo)

ÇIG : Çiğ, pişmemiş.

ÇİGDEM : Çiğdem.

ÇİGİT : Pamuk çekirdeği

ÇİGRİ- : Kötü yıkamak (Çamaşır) (Mecazen : Nefret etmek)

ÇİK : Aşığın çukur tatafı.

ÇİLLEK : Obur.

ÇİLOREŞ : Bir üzüm çeşidi.

ÇİM : 1-Çimen (Far. Çemen) 2-Yıkanmak, gusletmek 3-Yüzmek

Hüvegin yollarında
Çimeydim göllerinde
Bi çüt pezvent olaydım
O yarın kollarında
U.D.M.

ÇİMECEK : Dar yıkanma yeri

ÇİN : 1—Omuz (Yak: Çigin) 2-Kadar (Harran'dan Urfa'ya çin=Harran'dan Urfa'ya kadar)

"Dört gişinin çininde gidesen,,
U.D.B.

ÇİNİLEVENDİ : Çin-i ravendi (Kaşıntı ilacı)

ÇİRİŞ : Sarı zambak kökünden yapılan bir çeşit yapışkan macun (Mecazen : Yapışkan adam)

ÇİRPI : Ağaçlardan bilhassa üzüm kütüklerinden kesilen ve kurutulan ince dallar.

Ataşı yandırdi heran tüterem
Çirpinin dalında gülem biterem
Bu keder acıyı bana az gören
Elimdeki cığaramsan içerem

A. Kadir Algın

ÇİRTİK :1- Ufak üzüm salkımı 2- "Çirtik çal,, Parmak şakırdatmak

"Çalma elin kapısını çirtiknen,
çalallar kapıyı merteknen,,

U.D.At.

ÇİRTİK DAŞI : El parmakları arasına sıkıştırılıp atılan taş.

ÇİT : Basma entarilik kumaş

ÇİTARA : Renkli, ipekli entarilik kumaş. (Yak: Far. Çitârî)

ÇİTELE- : Çamaşırı parmaklar arasında ovalayıp yıkamak (Yak : Çitelemek)

ÇİZO : Sıska yapılı, zayıf (İnsan)

ÇOBAN : Çıban, Urfa çıbanı (Gözellıh)

ÇOH : Çok

Çay içinde eşme çoh
Tebib yaram deşme çoh
Ben dedim sen olasan
Biye göre aşna çoh
U.D.T.

ÇOLIHÇI : Sepetçi

ÇOR : Vücut kırıklığı, grip

"Gözzelden yar çirkinden çor eksilmez,,
U.D.At

ÇÖGEN : Baston (Yak : Far. Çevgân) (Bak : Heziran, Ekkâza)

ÇÖGÜR : Bağlama, saz.

ÇÖLMEK : Çömlek, güveç.

ÇÖMÇE : 1- Kepçe 2- Ateş küreği.

"Deve çömçe ile suvarılmaz,,
U.D.At.

"Dil dedıği melamet çömçesidir,,
U.D.At.

ÇÖRTEN : Yağmur oluğu.

ÇÖZYAĞI : Etl yenilen hayvanların bağırsakları üzerinde oluşan yağ.

ÇUHA : Çuka

Al çuha mavı çuha
Çuha kenarı yuha
Dün gece nerededi
Az kaldı canım çıha
H.T.

ÇUL : Eskimiş kilim

" Deli neden arlanır çulda geyse sallanır,,
U.D.At.

ÇÜT : Çift (isim ve sıfat manalarıyla)

Aloğlu'yam naçaram
Örtik kapı açaram
Nerde bi gözzel görsem
Postalı çütler kaçaram
U.D.M

"Çütün egirilığı öküzün kartlığındandır. ,,
U.D.At.

D

DABBAZ : Kurdeşen, aşırı derecede kaşınma gösteren bir hastalık.

DAD : Tad.

Bı dağın adı nedir
Yar yohtır dadı nedir
Yar benden üz çevirmiş
Bilmem mıradı nedir

U.D.M.

DADIMLIH : Tadımlık.

DAĞDAĞAN : Bir çeşit çitlenbik ağacı

DALAP : Aygırsamış, kösnemiş (hayvan)

DALAZ : Kasırga, toz dalaz.

DALDALIH : Gölgelik, yağmura ve rüzgara karşı muhafazalı yer, sığınak

Dalda yeri
Bülbül ol dalda yeri
Felek bi yeri yıhsa
Bırahmaz dalda yeri

U.D.M.

DAM : Ev, oda, çatı

Dama çıhtım yaz idi
Kelemim kiraz idi
Daha çoh yazacahtım
Mürekkebim az idi

U.D.M.

DAMAH : Damak

DAMAZLIH ; Damızlık, maya.

DAMBIRA ; Tanbure

Dambıram rebab oldı
Cigerım kebab oldı
İstedim vermediler
Bi zalım sebeb oldı

U.D.T.

DAMLACA : Mağara içlerinde damlıya damlıya biriken su yeri

DARABA : Yukarıdan aşağıya doğru inen, açık olduğu vakit bir sopa ile kaldırılan dükkan kapağı, kepenk

DARAH : 1- Tarak 2- Taştan aralıklı trabzan korkuluğu

Kala altı mağara
İpek serdim darağa
Ben dedim yahın olsun
Felek saldı irağa

U.D.M,

DARAHLIH : Salçalı pirzola.

DARI : Mısır (Bitki)

"Kuştan korhan darı ekmez,,

U.D.At.

DART : Tartmak.

Bı dağlar atılanda
Günahlar darcılanda
Mevlam bizi affeyle
Meydana atılanda

U.D.M.

DAŞ : Taş.

Bi daş attım takıya
Getti düşdı Rakkıya
Onbeş kızı kandırdım
Bi şüşe arakıya

U.D.M.

DAŞEKMEGİ : Hamurdan yapılıp üzerine pekmez dökülerek yenilen bir tatlı çeşidi.

DAŞLIH : 1-Taşlık 2-Tavuk, kuş gibi hayvanların midesi.

DATLI : Tatlı (Sıfat manasiyle)

Kaladan endim atlı
Marhamam dolu datlı
Paşa dellal çağırtmış
Helal heramdan datlı
U.D.M.

"Datlı söz ilanı deligınden çıhadır"
U.D.At.

DATSIZ ; Tatsız, yavan.

DAYMA ; Daima.

DAYZA ; Teyze.

Dayısına benzer ise
Mısır kılıç yan bağı
Dayzasına benzer ise
İnci mercan kolbağı
....
U.D.Te.

DAYZE (e uzun okunur) ; Teyzeye hitap şekli.

DAZ : Dazlak, başı saçsız adam

"Daz dazdan, kaz kazdan, kel tavığ
kel horızdan,,
U.D.At.

Demirbaş No 1525

DEBBE (e uzun okunur.) : 1- Güğüm 2- (Mecazen) Şişkin karınlı (insan)

DEBBUS : Topuz. Dervişlerin cezbe halindeyken kendi kendilerine batırdıkları şiş (Ar.)

DEBELEN- : Yere yatıp yuvarlanmak (Mecazen : Haşır neşir olmak)

DE'ELER : Dualar (Allah'a ismarladık manasına kullanılır.)

DEGENEK : Değnek, sopa (Bak : Lobıt, denek)
"Deli deliyi görende degenegini sahlar,,
U.D.At.

DEGİRMİ : Değirmi, yuvarlak

Hayatları degirmi
O gelen yar degilmi
Sakıplarda üç gözzel
Biri Eşref degilmi
U.D.T.

DEGİŞİK ; İki erkeğin birbirlerine kızkardeşlerini vermek suretiyle evlenmeleri (Bak; Berdıl)

DEH DÜŞ- ; Dikkat etmek, farkına varmak

DEHLİZ ; Mahzen

DEHRE : Ağaç budamaya mahsus ucu eğri satır.

DELEME ; 1- Ucu demirli tahta topaç 2- Peynir tekerleği

Evlerinde deleme
Kaşlar benzer kaleme
Ben seni gizli sevdim
Sen duyurdi aleme

U.D.M.

DELİCE : Çaylak. Baykuşa benzer bir yabani kuş

DELLAL : Tellal (Ar. Dellâl)

DELLEK : Tellak (Ar. Dellâk)

DEMREGİ : Temreği, egzema (Demlegi de denir)

DENEK : Değnek, sopa (Bak : Degenek, lobıt)

DENGİZ : Deniz

"İt yalamahtan dengiz mırdar olmaz,,

U.D.At.

DENK : Sersem.

Kınıfır bedrenk olır
Aşka düşen denk olır
Umaram başıya gele
Göresen ne renk olır

U.D.M.

DENSİZ : İtibarsız, düşük, yersiz hareketlerde bulunan (insan)

"Densizin sıfatından baykuş veran bekler,,

U.D.At.

"Deli sevilir densiz sevilmez,,
U.D.At.

DENSİZLIH : İtibarsızlık, düşüklük.

DERMEN : İlaç(Bak : Em)

DEŞTI : Susuz yapılan ziraat, susuz yetişen meyve veya sebze.

DEVRİSİGÜN : Ertesi gün.

DEVŞIN- ; Hareketli, yerinde duramıyan (çocuk)

DIBIH : Yapışkan.

DIKKA : Benek, ufak leke (Dıkna da denir)

DIRNAHU : Tırnak.

DİBEK : Kahve döğmeye mahsus taştan veya ağaçtan oyma büyük havan.

DİLENÇİ : Dilenci

"Dilençinin namı alçah, geliratı üskektir,,
U.D.At.

DİLLEHLE- : Ağzı eğerek konuşmak.

DİNE- ; Dinlemek.

Gelin çardahtan iner
Zilli haphaba biner
Benim cadı kaynanam
Gece delikten diner
U.D.M,

DİŞLE- ; Isırmak.

Kınıfır işle yolla
Ucun gümüşle yolla
İçine üç elma koy
Birini dişle yolla

U.D.M.

DOĞZAN : Doksan

DOKKIZ : Dokuz

Düz olsın
Dara zülfi düz olsın
Doğzan dokkız yaram var
Bi de sen vur yüz olsın

U.D.M.

DOLAMA : Özellikle el parmak uçlarında oluşan çıban

DOLAMAÇ : Dolambaçlı yol. Urfa'da böyle bir yol bulunan mevki.

DOLAP : 1- Kuyu çıkrığı 2- Haremle selamlık arasında bir şey alıp vermeğe mahsus döner dolap

DOLIN : Batmak (Ay veya güneş)

DOMBAL : Domalmak

DOMIRÇAH : Tomurcuk

Yeşil buhça bağıyam
Gümüşten ohlavıyam
Yarım bi domırçah gül
Ben onın yarpağıyam
U.D.M.

DONGIZ : Domuz

DORĞA- : Doğramak.

DORĞAMA : Patlıcan ve domatesin doğranması ile yapılan bir yemektürü. Musak kaa

DORĞI : Doğru.

"Dorğı divar yıhılmaz, egiri kaçar kurtulmaz,,
U.D.At.

DÖGİN : Vücuda iğne ile yaptırılan mavi renkli işaretler.

Dögin dögdüm dizime
Yuhu girmez gözüme
Diz dize otırırken
Hesret oldım üzüne
U.D.M.

DÖGMEÇ : Kuru yufka, domates, biber ve peynir ile yapılan yiyecek.

DÖL : Hayvandan alınan yavru.

DÖNDER— : Döndürmek.

DÖŞ : Göğüs (Daha çok hayvan hakkın da) Eti yenilen hayvanların göğüs eti.

DÖŞEME : 1-Serilecek sergi 2- Urfa'da bir semt. 3- Hamam takımı, hamam yaygısı 4-Avlulu evlerde yere döşenen sert beyaz parke taş.

DÖŞİR— : Toplamak.

DÖVLET : Zenginlik, servet.

DUBARA : Hile, sahtekârlık, aldatma

DUDAH : Dudak.

DULDALIH : Gölgelik (Bak : Daldalık)

DUVAH : Duvak.

DUZ : Tuz.

Uy kızlar kızlar kızlar
Otırmış pendir duzlar
Bi tavuğ sizden eyyi
Günde bi yımırta kuzlar
U.D.Te.

"Dağ kimin durasan, duz kimin eriyesen,,
U.D.B.

DUZLI : Tuzlı (Bak : Şor, şorlah)

DÜGÜRÇÜ : Görücü

Kuleden atar daşı
Beden dibine karşı
Dügürçü gönder biye
Dosta düşmana karşı

A. Kadir Algın

DÜMBEK : Dümbelek

DÜMİG ; Meram, maksat, gaye. derdi dümügü
Bütün endişesi

DÜNEGİN ; Dün, bir gün önceki, geçen gün.

DÜRMÜK ; Yufka ekmek dürümü.

DÜZ ; Dizmek

DÜZENÇi ; Düzenbaz, hilekar (Bak ; Dubara)

ÉBEMKUŞAĞI : Gök kuşağı (Kavs-i kuzah)

EBETARAN : Fesleğen.

"Sekkelide ebetaran mı kohi,,
U.D.De.

EBRA : Dara, saf ağırlık.

ECİR : Salatalık türünden, üstü çizgili patlıcan gibi içi oyulup dolma yapılır bir sebze. Acur.

EDDEN : Bahçelerde su verilen arkın ağız kısmı. Su sırası, bir miktar su.

E'E : Kaka. Çocukta def'i hacet ihtiyacı. (Gel ile kullanılır)

EFARA : Yontulmuş beyaz taş ufağı (Bak : Hevara)

EGLEŞ- : Gecikmek, biraz beklemek. durmak, meşgul olmak.

EGRİCE ; Elbise ve perde asmaya yarayan eğri demir (Egırce de denir)

EHİL : Olgun, yaşlı, olğunlaşmış (insan)

EHİRVEN : Deri dibagat yeri.

EHRAM : Yünden yapılma kadın örtüsü.

Dama çıhtım yaz idi
Ehramım beyaz idi
Daha çoh yazacahtım
Mürekkebim az idi

U.D.M.

EJDEHA : Ejderha. (Far.)

EKKAZA : Baston. (Bak : Heziran, çögen)

EKKE : Bilgiç, yaşından çok yaşamış görünen.

EKSİKETEK : Kadın, kız.

ELE : Öyle (Bak : Bele)

ELENGİR : Karışık, dolaşık, zor (arğo)

ELFETTUN : Açıkgöz (arğo)

ELLE'EM : Galiba, zannedersem (Yak : Allah–ı Alem)

ELLEF : Tahıl satan küçük esnaf

ELLEK : İki yüzlü

ELLEŞ : Dokunmak (Bak : İliş)

ELLİK : Para birimi.

EM : İlaç.

Sevdıgim bahtı geçti
Cigerım yahtı geçti
Tebib em,i eyleme
Yaramın vahtı geçti
U.D.M.

EMEL : İshal (Bak : Sürgü)

EMELE ; Amele, İşçi (Bak : Fe'el

EMMİ : Amca

El eyvana yatah serdim yımışah
Emmim oğlı koynıma girdi bi uşah
Öpmesi yoh sevmesi yoh konuşah
U.D.T.

EMLEK : Süt emen kuzu.

Gül memeyden
Gül kokar gül memeyden
Emlek kuzu olaydım
Emeydim gül memeyden
U.D.M.

EMZİK : 1-Sigara ağızlığı 2-Biberon.

EMZİR- : Süt vermek (Çocuk) (Emdir de kullanılır)

ENG : En. Taftil sıfatı edatı (Bak : Enk)

ENGİN ; Alçak, yere yakın.

ENĞUT : Kırmızı renkli güvercin (Mecazen : Kırmızı saçlı insan)

ENİK ; 1-Hayvan yavrusu 2-Büyük han ve konak kapılarının insan girmeye mahsus yerden yarım boy yüksek, açılır kapanır kapı. "Enikli kapı"

ENK : En. Tafdil sıfatı edatı (Bak : Eng)

ENNEBİ : Kahverengi, sarı arası kavuniçi rengine benzer bir renk

ENTAR : Zemheri soğuğu

EPRİ— : Çürüyüp yenmez hale gelmek.

"Epriyip çürüyesen lap lap tökülesen,,

U.D.B.

ER : Erken

ERABANA : Araba

ERBAP : Açıkgöz, becerikli.

"Erbab ol Pilav yi,,

U.D.At.

ERGEN : Evlenmemiş,bekâr.

ERGENNIH ; Ergenlik (Her manasıyle)

ERİN— ; Üşenmek.

"Çagırılan yere erinme çağırılmayan yere görünme,,

U.D.At.

ERİŞ : Asma.

Evlerinde vardır eriş
Eşkın verir keriş keriş
Azıcıh da benden konış
Sen şeker yarim güzel canım
Niye gelmezsin.

U.D.T.

ERK : Nüfuz, hatır, kuvvet.

ERKEK KİLİT : Çıkıntılı Anahtar.

ERKİ GEÇ— : Teklifsiz olmak (birisıyle) (Bak : Erk)

ERRR : Taaccup edatı (Erkekler kullanır) Kadınlar için (Bak : Vişş, Viyy)

ERZELE : Asma çatısı

ESEM KULI : Urfa'da bir köy.

ESSEH : Gerçek, hakikat. (Ar. Esahh)

ESTER : Katır. (Far.)

"Estere bindim oldım süvarı
Yüzbaşı vurılmış mavzer yaralı
Bir anam vardı başı belalı
Ağlama aney belki gelirem
Ruz-i mahşerde seni görürem

U.D.T.

EŞAYİR : Köylü, aşirete mensub.

Haylıca mahvoldu köy eşayiri
Kar altında kalmış bilinmez yeri
Hele İnize'nin kalmadı biri
Ne çadır, ne çoçuk,ne de hayvanı

Emin Kıratoğlu

EŞEK : 1-Eşya (Halı' kilim veşaire yığmağa mahsus iskele) 2-Yüksekte çalışmak için kurulan iskelenin seyyar ayakları.

EŞKERE : Apaçık. (Yak : Aşikâre)

Tesbihim al mercandan
Kehve doldır fincandan
Sevisen eşkere sev
Ben geçmişem bu candan

U.D.M.

EŞKİN : Asma sürgünü,asma filizi.

Evlerinde vardır eriş
Eşkın verir keriş keriş
Azıcıh da benden konış
Sen şeker yarım güzel canım
Niye gelmezsin
U.D.T.

EŞKİ : Ekşi.

"Kim der ayranım eşkidir,,
U.D.De.

EŞKİLİ : Kara üzüm suyundan yapılan sirkeli turşu.

ETBE : Yardımcı, hizmetçi(Erkek) (Taba' a)

"Ağası yavuz olanın etbe' i
serhoş gezer,,
U.D.At.

ETEBE : Eşiklik,pabuçluk(Bak;Gedemeç)

ETTAR : Aktar.Aktari eşya satan esnaf.

,,Ettar bazarı baştan başa
herkes rızkını yir,,
U.D,D.e

EVER- : Evlendirmek.

"Keyme ola oğlunu evere,,
U.D.De

EVİRGEN : Becerikli iş bilir.

EVS- : Bulguru bir tepside Savurmak, aktararak kepeğini ayırmak.

EYE : Sahip, muzahir (Sahipsiz kaldım tabirinde)

EYNESİ AÇIH: Aydınlık, ferah (Ev)

EYNİM : Aynen.

EYVAN : Avlulu evlerde iki çardak (Bu kelimeye bakınız) veya oda arasında oturmağa mahsus üstü kapalı yazlık. (Far..)

El eyvana yatah serdim yımışah
Emmim oğlu koynıma girdi bi uşah
Öpmesi yoh sevmesi yoh konışah
U.D.T.

EYYİ : İyi.

EYZE : Entari

Ben okuyorum Aney, okuyorum
Mühendis olacağım
Sana yeni yeni eyzeler alacağım
Dedim ya Aney, okuyorum
Mühendis olacağım

Mehmet Atilla Maraş

EZAP : Azap

EZEZİ : Bir üzüm çeşidi.

EZVAY : Kalaycı çamuru ile birlıkte yaralar için kullanılan bir ilaç.

EZVEHLİ : Yorucu, cefalı, eziyetli.

EZZAP : Hizmetçi (Erkek)

"Ağa borceder,ezzap herceder,,

U.D.At.

FAK : Kapan, tuzak (Kurmak mastarıyla kullanılır)

FANIS : Fener, (Ar. Fanus)

FE'EL : Erkek işçi (Bak : Emele) (Ar. Fa,al)

FEKETİMKİ : Gel gelelimki.

FELHEN : Çamurlu toprak (Taşsız)

FERIK : Piliç, henüz yumurtlamamış tavuk.

FERMANA : Entarinin üzerine giyilen aba şeklinde kolsuz kadın giysisi.

Kara çadırın kızı
Fermanası kırmızı
Geh geyer geh sallanır
Hep kırar belimizi

U.D.T.

FEŞELLEH : Meyvesi yenilen bir çiçek çeşidi.

FETİR : iyi yetişmemiş, mayası gelmemiş ham (üzüm)

FETTİR : Mayalanmamış (hamur) (Ar. Fatîr)
"Hamırımızda fettir mi var,,
U.D.De.

FETLE- : Atılmış pamukları eğirmek.

FILLLEZ ; İflas (Arğo)

"Yahudı fıllez oldımı eski defter leri yohlar,,
U.D.At.

FINDIĞI KİRİŞAN: Sönmüş kireci andıran mantar ilacı

FIRDOLAYI : Çepeçevre.

FIRFIR : Fırıldak.

FIRTANA : Fırtına.

FIŞKI : Eşek tersi, yaş gübre.

FITA : Peştemal.

FIS : İçi boş, olgunlaşmamış (Meyve-Sebze)

FIZIL : Fitnecl (adam)

FİRENGİ : Kilit

Ahşam olır firengiler vurulur
Gardiyanlar önümüze kurulur
Anam beni ziyaretten yorulur
U.D.T.

FİRENGİLE : Kilitle.

FİRENK : Domates

FİRENKSUYU : Salça.

FİREZ :1- Biçilmiş hububat tarlası 2-Ağaç ve çiçek sürgünleri.

Uy rezine rezine
Buğdanın firezine
Gelin bi zılğıt çalah
Kızların kerezine
U.D.M.

FİRİK : 1-Sararmamış buğdayın ateşle kavrularak yenmesi 2-Taze meyve. Turfanda (Bak : Mibar)

FİRKETE : Çengelli iğne

FİŞNE : Vişne.

FİT VER- : Koğulamak, tahrik etmek.

GÀH : 1- Eşya veya bir yerin kenarı 2- Bazen. (Far. Geh)

Kara çadırın kızı
Fermanası kırmızı
Gah geyer gah sallanır
Hep kırar belimizi

U.D.T.

GAVVAT : Pezevenk. (Ar. Kavvad)

GEBRE : Hayvana kaşağı çalındıktan sonra sürülen sert bez.

GEÇİ : Keçi.

"Deli geçinin akıllı oğlağı olmaz.,,

U.D.At.

GEDEMEÇ : Eşiklik,pabuçluk (Geremeç de denir) (Bak:Etebe)

GELBERİ : Ateş çekmeğe mahsus ucu demirli ağaç

GELİN BACE : Amca veya dayı karısına hitap şekli.

Küfte başımın tacı
Ayran onın ilacı
Tez yuğur gelin bace
İlle yirim çiküfte

U.D.T.

GELİNBOĞAN : 1-Hayvanların mafsallarında bulunan yu varlak ve kayğan kıkırdak.
2-Bir çeşit üzüm

GEM : Döven. (Altına çakıl taşı veya çakmak taşı çakılmış, sapları parçalayıp tahıl tanelerini çıkarmaya yarayan bir tarım aracı.

GEMİK : Kemik (Bak:Sümük)

"İt yatağında gemik aranmaz,,

U.D.At.

GEMİR : Kemirmek.

GENDİ : Kendi.

"Her ot gendi kökünde biter,,

U.D.At.

GENE : 1-Tekrar 2-Hayvanların kanını emen, tahta kurusundan büyük bir böcek

Ahşamlar oldı gene
Çıralar yandı gene
Ay üzlüm ceylan gözlüm
Aklıma düşdü gene

U.D.M.

GERDANLIH : Gerdanlık.

GERDEK : Zifaf.

GERMEÇ ; Çamaşır ipi.

GERNEŞ : Gerinmek.

GES : Çamaşır (Yıkamak fiiliyle)(Ges yaha= Çamaşır yıka)

"Gesten kahan tokkacı,hamamdan çıhan curunu yudar,,

U.D.At.

GET— : Gitmek.

GEZEGEN : Çok gezen,her kapının ipini çeken.

GEZENGEVİ : Kudret helvası. Bazı ağaçların üzerinde oluşan bal gibi bir madde.

GEZENEK : Sofa, dar uzun antre, koridor.

GEZİ : İpek ve iplikle karışık hareli kumaş.

GİDİŞ— : Kaşınmak.

"Geçi gidişirse çobanın ekmegini yer,,

U.D.At.

GIJJİK : Darmadağın, taranmamış (saç)

GİL : Aile,familya eki (Ahmet gil V.s.)

GİLGIL : Bir çeşit mısır

GİŞİ : Koca,eş.

"İşi tanı,dişi tanı,gişi tanı,,

"Gişim it olsun getirdiği et olsun,,

U.D,At.

GİZZİK : Arının iğnesi.

GÖBELEK : Yenilen cinsten bir çeşit mantar.

GÖGER— : 1-Yeşilenmek,yeşermek 2-Küflenmek.

Rehen ektim göresen
Su verdim gögeresen
Mektup benim dilimden
Durmıyasan gelesen

U.D.M.

Arpa biçtim gög iken
İçinde çakır tıken
Ben seni gizli sevdim
Sen kız ben oğlan iken

U.D.M.

GÖN : Kösele.

"Gön yuha yerden delinir.,,
U.D.At.

GÖRÜM : Görümce.

GÖTÜRE : Götürü(Bak;Kabala)

GÖTÜRGE : Eşya taşımaya mahsus tezkere.

GÖYÜN : Gönül (Göyül de denir)

Bı dağlar mavlı kaldı
Kuş uçtı yavrı kaldı
Anahtar ele geçmez
Göynüm bıhavlı kaldı
U.D.M.

Bağda gülüm destedir
Bögin göynüm hestedir
Yüzbin gözzel de sevsem
Gene göynüm sendedir
U.D.M.

"Göyül umduğu yerden küser,,
U.D.At.

GÖZE— : Dokumak.Giyecek bir eşyanın yırtık, söküğünü tamir etmek

Davul zurna ile göynüm bezenir
Bi bakışta sevda ağı gözenir
Bütün şenik sanki siye özenir
A. Kadir Algın

GÖZZEL : Güzel

Urfalıyam ezelden
Göynüm geçmez gözelden
Göynümün gözü çıhsın
Sevmiyeydim ezelden

U.D.T.

GÖZELLIH : 1- Güzellik 2.- Mahalli çıban - Urfa çıbanı

GÖZİ YASSI : Namusuz. namusuzluğa mütehamil.

GÖZ KULAĞOL : İtina ve ihtimam göstermek, araştırıp soruşturmrk (Muhatabın istediğini)

GÖZLEME : Ekmek kadayıfı

GÜLGİLİ : İri taneli, pembe renkli bir üzüm

GÜLLE : Bilya, misket.

"Pohiynan gülle oyniyasan"

U.D.B.

GÜMEN : Zan, tahmin, şüphe (Far. Güman)

Dağda duman yeri var
Kaşta keman yeri var
Kız göksi dügmeleme
Sende gümen yeri var

U.D.M.

GÜMGÜM : Silindir şeklinde kahve kaynatmaya mahsus büyük cezve.

Kahve gümgümde kaynar
Keklik kafeste oynar
Benim sevgili yarım
Toylarda mendil salar

U.D.T.

GÜMMİK : Yumruk (Bak. Zımzırıh)

GÜZ : Sonbahar

Orada kış yoktur biraz güz vardır
Urfa her an yeşil her an bahardır
Dertliye mahzuna ancak o yardır
Şehitler yatağı Urfa'yı gör git

Mehmet H. Öcal

GÜZÜN : Sonbahar mevsiminde

"Cücügü güzün sayarlar"

U.D,At.

ŞURKAV KÜTÜPHANESİ
Demirbaş No.
1525

H

HACLEGLEG : Leylek (Bak. Leglek)

Hacleglegim havada
Yımırtası tavada
Çagır gelsin et yisin
Et yimese dert yisin

U.D.Te.

HAH : El, yabancı (Bak. Kerip, yad)

Urfaya paşa geldi
Hah da temaşa geldi
Bi elim yar koynunda
Bi elim boşa geldi

U.D.T.

HAL : Ben (Bak. Beng, benek)

Bülbülün göksü al olur
Gerdanda çifte hal olur
Bülbül onbir ay lal olur

Gül açılmış gülfama gel
Şu meclis-i irfana gel

U.D.T.

HALAHALA'HEY : Mani ve türkülerin sonunda topluca söylenen nakarat.

HALBIR : Kalbur

"Bi halbır samanı iki eşşege bölemez"

U.D.De.

HAMAMPUÇ : Küçük toprak kümeleri

HAMPARA : Yontulmamış taş

HAMPO : Ahmak (argo)

HAMAYLI : 1- Muska 2- Boyuna asılan ziynet eşyası. (Ar. Hamail)

Nezifin evi hamama yahın
Sağına soluna hamaylı tahın
Geydirin kuşadın boyuna bahın

U.D.T.

HANA : Ev, yuva.

"Hanay harabola"

U.D.B.

HANKİ : Hangi

HAPAN : Aşırı derecede acıkmak.

HAPHAP : Takunya, nalın.

Gelin çardaktan iner
Zilli haphaba biner
Benim cadı kaynanam
Gece delikten diner

U.D.M.

HAR : Gül dikeni

HARAL : Geniş çuval

HARBIL : Kalbur (Bak. Halbır)

"Bi halbır samanı iki eşşege bölemez"

U.D.De.

HARHUT : Laçka, bozuk (Makina, v.s.)

HARIN : Fazla yem yemekten azgınlaşmış at.

HARMANATO: Karbonat

HARTEL : Temel üzerine konulan bağlama beton.

HAS : Marol

Bahçada has olaydım
Başida fes olaydım
Egilip su alanda
Elide tas olaydım

U.D.M.

HAŞA : Büyük çuval.

HAŞLA— ; Harcamak (para)

HATIN ; Hatun

Kövin develeri çekilir dağa
Anası hatındır babası ağa
Anam babam beni attı uzağa
U.D.T.

HAV : Kumaşın veya halının ince tüyü.

HAVALA : Etrafı açık

HAVAR : Feryad etme hali.

Uy havar havar havar
Zülüf gerdanı kapar
Sen bize gelsey ne var
U.D.T.

HAVAYİ : Havai fişek

HAVLAN— : Göyünmek

HAVRUZ ; Lazımlık, oturak

HAVUT ; Deve semeri.

"Deveyi havudundan yudar"
U.D.De.

HAYAT ; Avlu

"Hayat egiri inek sagılmıy"
U.D.De.

Hayatları degirmi
O gelen yar degilmi
Mehlede üç gözel var
Biri benim degilmi
U.D.T.

HAYTALYA ; Su muhallebisi.

HAYVA ; Ayva

Kalanın ardında ekeller darı
Ekeller biçeller yarı ba yarı
Yar biye göndermiş hayvayla narı

Kalmıya kalmıya ahım kalmıya
Beni yardan eden mıraz almıya
U.D.T.

HAZNA ; Hamamın su deposu (Mecezen ; Fazla sıcaklık ifade eder.)

HE ; Evet (Tastik edatı)

HECEMET ; Kan almak için cenekeden veya tunçtan yapılmış şişeye benzer bir alet. (Ar. Hacamet)

HEDİK ; Nohut, buğday, mısır haşlaması

"Üzi hedik suyundan yahanmış"
U.D.De

HEGDEN ; Tabakhanede deriyi kireçleme veya boyamaya mahsus küçük havuz.

HEKET : Hikâye

Heket heket laklakoz
Biri sıçan biri boz
Bindim bozun üstüne
Gettim Halep yoluna
.....

U.D.Te

HEKKE : Küçük bahçe çapası

HELİM : Yumuşak huylu (insan)

HELLAVE : Kalitesi düşük bir kumaş çeşidi

HELFE : Kalfa.

HENEK : Şaka, şakalaşmak.

Dama çıhmış el eder
Gözleri gel gel eder
Teres döyüsün kızı
Herkesten henek eder

U.D.T.

HENİN : Yumuşak huylu (insan) (Bak:Helim)

HEPŞİR— : Aksırmak.

HEREFENE : Ortaklık,masrafları paylaşmak.

HEREZE : 1-Taştan oyulma kuyu bileziği 2-Koyunların iç kısımlarında bulunan öd.

HERİF : Erkek,koca,eş.

HESİT : Haset eden,kıskanan

HESPİR : Zerde boyası,

"Hesbe tökesen hespir yiyesen,,

U.D.B.

HEŞEŞ : Başı boş (insan)

HEŞK : Çadır perdesi.

HEŞŞE : Haşa.

HET : Kendir sicim.

HETEM : Bir yüzük çeşidi (Ar.Hatem)

Oğlan adi Reşittir
Gül annıya düşüptür
Gece verdiği hetem
Barmağımdan düşüptür

U.D M.

HETİR : Hatır.

Kınifır kurutmadım
Yar seni unutmadım
Hetiriyi çoh saydım
Üstiye yar tutmadım

U.D,M.

HETİRLİ ; Hatırlı.

HATRA ; Defa. Bir hatra=bir defa.

HEVARA ; Yontulmnş beyaz taş ufağı (Bak ; E-fara)

HEVLA : Helva.

"Sabırdan korıh hevla olır,,

U.D.At.

HEZE : Yeni, biraz önce, henüz(Bak : Hezm)

HEZİRAN : Kamıştan yapılma baston.

HEZVEL : Kömür tozu, odun kömürü ufağı

Kömür dirhem ile satıldı ey yar
Gübre yok hamamlar kapandı naçar
Hezveli sorarsan yüksekten uçar
Dörde beşe çıktı ağaç batmanı

Emin Kıratoğlu

HI : Evet (Tasdik edatı) (Bak : He)

HILF : İnce ağaç dalları

HILLESİ : Beceriksiz, zavallı (Arğo)

HILT : Ayak parmaklarının soğuktan şişmesinden dolayı meydana gelen bir hastalık,

HILTAN : Rutubetli yerlerde yetişen bir çeşit ot. Süpürgeyi andıran çöpleri vardır kürdan yerine kullanılır.

HIMBIL : Beceriksiz

HIMHIM : Burnundan, genzinden kanuşan kimse

HIMLİK : Rehavet

HIMSI— : Kokmak, bozulmak (Kavrulmuş yemek V. s.)

HIRA : 1- Bir çiçek çeşidi 2- Zayıf, cılız (çocuk)

HIRHANA : Bir sürü (fazla kalabalık ifade eder)

HIRÇİK : Paramparça olmuş kumaş, elbise, ayakkabı

HIRHA : Hırka

HIRHIR : Emekleyen çocuğu yürümeye alıştırmak için kullanılan tekerlekli alet.

HIRHIZ : Hırsız

"Üz verme üzsüz edersen, aç koma hırhız edersen,,
U.D.At

"Hırhıza kapı taka yoktur,,
U.D.At

HIRGÜR : Gürültü, patırdı.

HIRIF : Bunamış, yaşlı (insan)

HIRPO : 1- Korkak (arğo) 2- saf insan

HIRNİK : Burnunun ucunda şark çıbanı çıkmış kimse (Bak : Gözellıh)

HIRT : Oyun bozan, kaypak (insan) (Arğo)

HIRTLEK : Boğaz

"Hırtlek dedığiy kırh boğım, düşün düşün söle,,

U.D.At.

HIŞHIŞ : Bir çeşit çocuk oyuncağı.

HIŞIR : Ziynet eşyası, altın takılar.

Masa üstünde bekmez
Bı bekmez bīye yetmez
Şu Urfa'nın kızları
Hışırsız gelin getmez

U.D.M.

HITTI : Hıyar cinsinden çiğ yenir şekilce Salatalıktan uzun bir sebze.

HIZMA : Burunun bir tarafını delmek veya burun delikleri arasına sıkıştırmak suretiyle takılan süs eşyası,

Ayağında cızma
Bırnında hızma
Hızmanın etrafı
Gül ile yazma

U.D.T.

HIZMEKER : Hizmetçi

Ağasız
Hızmeker biz ağa siz
Ölürse kullar ölsün
Kul kalmasın ağasız

U.D.M.

HİM : Temel, duvar temeli. Him daşı= Temel taşı.

HİNDİ : Şimdi

Emmim oğlu Musacık
Kolu budu kısacık
Hindi gelir görürsen
Güle Güle ölürsen
.....

U.D.Te

HORIZ : Horoz.

"Horızı çoh olanın sebehi geç olır,,

U.D.At.

"Vahıtsız öten horızın başını çekel-
ler,,

U.D.At.

HORUM : Tahılın sapıyla birlikte deste yapılması.

HOYRAT : Erkeklerin söylediği mani türü.

Okşar ruhumuzu bir hoyrat sesi
İşlenir dağlara şirin bestesi
Bu ince duyğunun ince hevesi
Geceyi,gündüzü seçmez Urfa'lım

Mehmet H. Öcal

HULH : Moral.

"Söz var halk içinde,söz var hulh içinde,,

U.D.At.

HUMUSU : Bir üzüm çeşidi,

HUNU : Kızarmış, kan rengi.

Bı gözler hunu gözler
Ay doğmış günü gözler
Ben o yarı gözlerem
Bilmem yar kimi gözler

U.D.M.

HURÇ : Büyük heybe,kalın bezden yapılmış torba. (Ar. Hurc)

Nezif'in hurcunda bi top alaca
Saraya getirdiler kannı salaca
Asi'yi gönderin getsin ilaca

U.D.T.

HURDAHAŞ : Kırık dökük,paramparça (Far. Hurdehaş)

HURNUF : Halk hekimliğinde kulanılan bir bitki. İshal ilacı olarak kullanılır.

HURP : Darbe.Topaç oyununda topaçların birbirlerine vurulması şeklinde oynanması

HUVA : Avanta, haraç.

HUYLAN— : Sinirlenmek,aşırı derecede hidetlenmek.

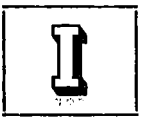

ILLIH : Can,ruh. Illıhını çıhardı=Emdiği sütü burnundan getirdi. Çok sıkıştırdı.

ISITMA : Sıtma.

İCAR : Kiraya verme,kiraya verilme (Ar.)
"Evini icara veren,elini yele verir,,
U.D.At.

İCBAR— : Zorlama (Ar.)

İCRAN : Cerahat,irin.

İFAH : Ufak.

İGAL : Baştaki örtüğü tutmaya mahsus (Erkekler için) İpek bağı.

İGİRMİ : Yirmi.

İGİT : Yiğit.

Merdivana
Sarıl çıh merdivana
Yar sevmah İgit kârı
Ne bilir her divana

U.D.M.

İHVAN : Dost,arkadaş (Ar.)

İKİ CANLI : Gebe,hamile.

İKİRCİN : Tereddüt.

İLAN : Yılan.

Buda beni
Al makas buda beni
Saçlari ilan olmış
Korharam yuda beni

U.D.M.

İLANGEÇ : Yengeç.

İLİNÇAH : Beşik yerine kullanılan salıncak.

İLİNTİ : Terzilerin prova için muvakkat dikişleri.

İLİŞ : Dokunmak (Bak:Elleş)

İMTİZAC : Uygun, uyuşma, kaynaşma (Ar.)

İNDEKÇİ : Düğünlere misafir çağıran işçi kadın.

İNDEKLE— : Elçi göndermek.

İNME : Nüzûl, felç.

İNNE : İğne.

İNNEDENLİK : İğne saplanarak iğnenin muhafaza edilmesi için kullanılan kumaş.

İNTİLE : Mide ekşimesi.

İNTİZAR : 1-Beklemek2-Beddua.

Sebbehtir intizardır
Gül goncasın kızardır
Ben sevdim eller aldı
Bı ne biçim bazardır

U.D.M.

İRAH : Irak,uzak (uzak kelimesi de kullanılır) Fakat irah fazla uzaklık ifadesini taşır. (Bak:Yirah)

Kala altı mağara
İpek serdim darağa
Ben dedim yahın olsın
Felek saldı irağa

U.D.M.

İRELİ ; İleri (Geçmişi belirten deyim)

İRİ : Büyük,kocaman.

İRİN : Cerahat (Bak: İcran)

İSLAH : Islak.

İSOT : Yeşil biber (taze) kırmızı biber (kuru)

İŞKİL : Şüphe,kuşku.

Eminem otırmış ayna dizinde
Destanlar okunur ela gözünde
İşkilim erirken beyaz yüzünde

Eminem eminem güzel eminem
Güzel gözlerini süzen eminem
U.D.T.

İŞKİLLEN— : Şüphelenmek.

İTİK : Kayıp (yitik)

İTİR— : Yitirmek, kaybetmek

Dağlara saldım ekin
İtirdim elimdekin
Ne dostum ne düşmanım
Olmasın benim tekim
U.D.M.

İZAR : Patiska

KAB : 1- Kemerli çatı, tonoz. 2-Kap kacak·

KABALA : Götürü,toptan (Bak: Götire)

KABARCIH : Bir üzüm çeşidi.

KADA— : İğne ve iplikle iki şeyi birbirine tutturmak, yama yapmak.

Bizim bağlar budandı
Güle bülbül dadandı
Eski yaram üstüne
Yengi mıhlar kadandı
U.D.M.

KADIBENİ : Yoğurtla pekmezin karıştırılması.

KAFAĞAN : Çok yorulmadan dolayı dalak şişmesi.

KAĞ : Meyva kabuğu kurusu.

KAĞIT : Muska.

KAH— : Kalkmak.

Kah gidelim
Çırayı yah gidelim
Gözzelden doymah olmaz
Üzüne bah gidelim

U.D.M.

KAHINÇ : Kakınç,ayıplama,yüze vurulan ayıp.

KAKIRCA— : Bozulmak (Yağ,ceviz V.s.)

KALAS ; Deriden yapılma su kabı.

KALTABAN : Pezevenk, namusus (Arğo) (Far.)

KAMKA ; Yonğa,talaş.

KAP— ; Isırmak (köpek,at V.s.)

KAPAHLI ; Kapalı (Bak:Örtik)

KAPKACAH ; Mutfak takımları.

KAPSACAĞI : Bulaşık teli tel üstübü

KARAÇI ; Çingene (Bak:Cingana)

"Karaçı kızı hatın olmaz,dilenmezse
karnı doymaz,,

U.D.At.

"Karaçıdan ne hanım olır ne hizmeçi,,

U.D.At.

KARAHAVUÇ : Çörek otu.

KARAL— : Kararmak.

Ahşam oldı karaldı
Sedef benzim saraldı
Sen kulbete gideli
Bütün dünya daraldı

U.D.M.

KARANNIH : Karanlık.

KAR BAS— : Karlığa kar yığmak (Davul çalınarak, oyunlar oynanarak yapılır) (Bak;Karlıh)

KARIN : İşkembe.

KARINÇA : Karınca.

Narın çalar
Al geymiş narın çalar
Bi yanım kurtlar yidi
Bi yanım karınçalar

U.D.M.

KARKA : Karğa.

Karkadan gezenin bırnı p..... eksik olmaz

U.D.At.

KARLAMAÇ : Pekmezle kar karıştırılarak yapılan soğuk yiyecek (Maç eki için bak:Bazlamaç,bulamaç)

KARLANKUÇ : Kırlanğıç.

KARLIH : 1-Kışın yağan karları,yazın kullanmak üzere saklamak için mağara içlerinde oyulan,üstü kapalı derin mahzen. 2-bir tarafına kar koyarak içindeki suyu soğutmaya mahsus kab.

KARPIZ : 1-Karpuz 2-Abajor 3-Sır(Arğo)

KART : Geçgin,yaşlı.

"Kart gavur islâm olmaz,,

U.D. At.

KARTANOZ : Geçgin,yaşlanmış (arğo)

KASAR : Bezi ağartmak için kullanılan nesne. Kitre.

KASARLA— : Bezi kitre içinde tutup beyazlatmak.

KAT :Damatlık elbise (Genel manası da vardır)

KAVIM : Hısım,akraba (Yak:Ar. Kavm)

"Karınçanın kavımı çıhtı,bi ayağı topal çıhtı,,

U.D.De.

"Kavımdan irah,kedadan beladan irah,,
U.D.At.

KAVIRĞA : Kavrulmuş çerez (Kavurğa da denir)
"Kulahsıza küpe,dişsize kavırğa,,
U.D.De.

KAVLAH : Kavlanmış,kabuksuz.

KAYĞANAH : Yağda pişirilen yumurta.

KAYIR— : 1-Kanırmak 2-Adam seçmek,
"Konşım beni kayırır,çeker budımı ayırır,,
U.D.De.

KAYRAH : Döşeme taşı.

KAZATA : Gazete.

KAZZAZ : İpek işleyen ipekçi (Ar.)

KECİ : İpek bir kumaş çeşidi (Sadakor)

KEÇEL : Kel.

Kurban olım bı başa
Bı baş getsin traşa
Berber derse keçeldir
P....., berbere reçeldir
U,D.T,

KEDA ; Kaza,bela.

Çay içinde adalar
Saki doldır badeler
Şirin canıma gelsin
Siye gelen kadalar

U.D.T.

KEDEH : Bardak,testi. (Ar. Kadeh)

Seher sebehtir yarim
Gamzen kedehtir yarim
Bülbüller figan eyler
Oyan sebehtir yarim

U.D.M.

KEDİM : Devamlı. (Ar. Kadim)

KEF : Kaynayan yemek üzerindeki köpük (Far)

"Kellenin kefi geldi,ağanın kefi geldi,,

U.D.De.

KEF : Keyif,keyiflenmek. (Yak.Ar. Keyf)

KEFLE— : Toz halinde bir şeyi yutmak.

KEHİLDE— : Nefes nefese gelmek,sık sık solumak.

KEHKE : Simit.

KEKEÇ : Kekeme.

KEL : 1-Saçsız (adam) (Bak:Keçel,daz) 2-Ham meyve.

"Kaz kazdan,daz dazdan.kel tavuğ kel horızdan,,
U.D.At.

KELEP : 1-İnci dizileri (Bak: Hışır,kor) 2-Ortası boş yumak, büyük çile.

KELETE : 1-Ufak harman 2-Ayakabı çekeceği.

KELLE : Kuzubaşı çorbası.
"Kellenin kefi geldi, ağanın kefi geldi.
U.D.De.

KELLE : Kumbara, para çekmecesi.

KEMÇİ : Kamçı.

KEME : Anadolunun başka yerlerinde domalan denilen patates cinsinden bir yabani sebze.

KEMİN : Kimyon.

KEMUN : Herhangi bir şeyi saklamak.

KENGER : Yabani, dikenli bir sebze.

KENERE : 1-Kasap çengeli 2- Nargile sebili.

KENEVÜZ : Kavanoz (Bak: Ketremiz)

KENNE : 1-Cam, fanus,lamba,şişe gibi 2-Taştan su terazisi 3-Havuzun ortasında, su sevi yesinden daha yukarıya kadar çıkan oluk.

KENT : Köy (Köy kelimesiyle birlikte kullanılır. "Kövü kendi var" gibi.

KEPENEK : 1- Kelebek 2-Çobanların soğuktan korunmak için kışın sırtlarına giydikleri keçeden yapılma aba.

KEPEZ : Bazı kuşların başlarındaki tepelik.

KEPİR : Taşsız, işlenmeye müsait tarla.

KEPKEPE : Gösterişli, heybetli, iri (adam) (Arğo)

KERBİGİT : Yoksul, fakir, düşkün.

"Kerbiğit halını bilse hoştır, ne zaman yağmır yağarsa kİştır,,

U.D.At.

KERÇ : Alay, istihza.

KERÇLEN— : Alay etmek.

KERE : Defa.

KEREMET : Emaneten alınan birşeyde meydana gelen zararı ödemek.

KEREMİT ; Kiremit, tuğla.

KERE YAĞI ; Tereyağı.

KERİ ; İhtiyar, yaşlı kadın.

"Kerinin sözü, halının tozu bitmez,,
U.D.At.

"Çocuğun geydığına, kerinin yidığına yazzıh,,
U.D.At.

KERİP ; Yabancı, el (Ar. Garip)

Kaşlari kaşlar beni
Aşki ataşlar beni
Ben bırda keripmiyem
Her gelen daşlar beni
U.D,M.

KEREZ : Garaz, kasıt, inat. (Ar. Garez)

Uy rezine rezine
Buğdanın fırezine
Gelin bi zılğıt çalah
Kızların kerezine
U.D.M.

KERKERE : İri, büyük (arğo)

KERME : Deri üzerindeki kurumuşluk, baştaki kepeklenme.

KESE : 1-Para konulan kese 2-Kir çıkarmak için banyoda kullanılan torba.

"Kuru kuru kurbani olım, akça kesemi elleme,,
U.D.De.

KESİL : Başak vermemiş yeşil arpa.

"İt yatmış kesile dönmüş,,

U.D.De.

KESİM : Mihir (Kes—Mastariyla kullanılır)

KESME : Un, baharat gibi malzeme karıştırılarak üzüm suyundan yapılan ve kurutulduktan sonra yenilen kış çerezi, (Bak: Bastıh, çekçek, sucıh, nuska)

KESMİK : İri saman.

KESNEK : Kasıtlı.

KESTEL : Çeşme.

ŞUKRAV KÜT[illegible]NESİ
Demirbaş No.
1525

Sebehten kestele gel
Zülüfü destele gel
Eger anay komazsa
Sen seni hestele gel

U.D.T.

KESTENKELE : Kertenkele.

KEŞİK : Sıra, nöbet.

KEŞİR : Suç.

KEŞKEK : Dövülmüş buğdayla etten yapılan bir yemek türü.

KEŞKÜL : Seyyah devrişlerin, içersine su veya yemek koyduğu sefertası ödevini gören kab. Genellikle kulplu, hintcevizi veya balkabağından oyma. (Far. Keçkül)

Bi dalda beş gülüm var
Naçaram müşkülüm var
Yar beni abdal etti
Elimde keşkülüm var

U.D.M.

KEŞMER : Maskara

KEŞMERLİH : Maskaralık.

KETMER : Kayamak ve şekerle yoğrulmuş kalınca açılmış yağli hamur tatlısı.

KETREMİZ : Kavanoz (Bak:Kenevüz)

KEYME : Kadın hamamında çalışan kadın işçi "Keyme ola oğlunu evere,,

U.D.De.

KEYP— : Kaçırmak. Elinden keypitti=Elinden kaçırdı.

KEYTAN : İnce kordela, ince ipek iplik,

Liverimin keytanı
Sen geldi ağam hanı
Üzden seven çoh olır
Candan seveni hanı

U.D.T.

KEZEVİ : Küçük çuval (Bak: Haral, sırğa)

KICIK VER— : Sinirlendirmek, inatlaşmak.

KIDDE ; Küçük parça.

KIDIHLA— ; Gıdıklamak.

KIFIL : Böceklerden korunmak için asma çubuklarına sürülen macun.

KIĞ : Keçi veya deve gübresi (Bak : Fışkı tezek)

KIKIRLIK : Bir kuş çeşidi.

KIKIRLIK ALACASI : Yüzü çilli (adam)

KILAVI : Demir siyrığı.

KILBAŞ : Açık baş, örtüsüz, giysisiz baş.

KILT : Cihet manasına yalnız baş ve ayak kelimeleri ile kullanılir. Başım kıltında, ayağım kıltında gibi.

KIMIL : Tahıllara zarar veren bir haşaret ,süne.

Urfa'lılar hep ağlar
Ekinine bel bağlar
Bi kımıl ürek dağlar
Havar kımıl lo kımılo

U.D.T.

Ekinimizi kavurdi
Gök üzüne savırdi
İslâm degil gavırdi
Havar kımıl lo kımılo
U.D.T.

KINCİFİR : Oynak, hoppa.

KINDIRĞA : Bir yabani ot.

KINİFİR : Karanfil.

Kınifir aşlanırmı
Toprağı yaşlanırmı
Küçükten sevilen yar
Ele bağışlanırmı
U.D.M.

Kınıfır kutudadır
Yar şirin yuhudadır
Telesme deli göynüm
Murat veren Hüdadır
U.D.M.

Kınıfırem sahsıda
Dalı sallanır suda
İşallah kavuşuruh
Yarın Gece yassıda
U.D.M.

Kınıfır bedrenk olır
Aşka düşen denk olır
Umaram başıya gele
Göresen ne renk olır
U.D.M.

KIRAÇ : Taşlı, verimsiz, susuz tarla veya arazı

KIRAT : Bir tahıl ölçüsü. Bir kilenin 8 de birinin yani timinin (Bu kelimeye bakınız) 4 de biri.

KIRBIZ : Kırmızı boya (Bak: Boyah) (Yak Ar: Kırmızı)

KIRINFIL : Karanfil (Bak: Kınıfır)

Kırınfıl mor üstüne
Tökülmüş yol üstüne
Yar benden üz çevirmiş
Bi deste gül üstüne

U.D.M.

KIRMIT : Kiremit kırığı.

KIRNAŞ— : İş yapan kimseye engel olmak.

KIRNAV : Kedilerin çiftleşme dönemlerinde çıkardıkları sesler.

KIRNAZ : Cimri.

KIRTİK : Ufak parça (Bak: Kıdde)

KISSA : kısa.

KIVET— : Bırakmak, salıvermek.

KIVIR ZIVIR : Ehemmiyetsiz, basit şey.

KIYMA : 1-Kıyılmış et 2-Sulu çiğ bulğur köftesi.

KIZDIR— : 1-Isıtmak 2-Hiddetlendirmek, sinirlendirmek.

KIZDIRMA : Sıtma, ateşli hastalık.

KİLE : (8 × 23) = 184 kiloğramlık bir ölçü birimi. (Ar.)

İnciler kilelendi
Timinler silelendi
Sen benden ayrılalı
Benzime kül elendi

U.D.M.

KİMİN : Gibi.

Ay doğar tapı kimin
Yıldızlar kapı kimin
Ne karşımda durisan
Kazmanın sapı kimin

U.D.M.

Kar yağar kepek kimin
Savrılır ipek kimin
Düşmanlar dağda gidiy
Çarşıda köpek kimin

U.D.M.

KİPROHI : Kirpi (Yak: Kirpi oku)

KİRLİK : 1-önlük 2-İş entarisi.

KİRT : Bedava, parasız (Beleş kelimesi daha çok yayğındır)

KİSKA : Tohumluk soğan.

KİT : 1-Güdük 2-Tırnakcan atma yaman insan (Arğo) 3-Müflis (Arğo) 2 4-Kuyruğu kesik kuş.

KİTLE— : Kilitlemek, kapamak.

KİZİR : Harman bekçisi.

KOÇAK : Güzel, yiğit. cömert.

KOKA : Kova (Bak: Külek)

KOR : Hulliyat dizisi (Bak: Kelep, hışır)

KOR : Kör

"Kor bazara varmıya, bazar körsız kalmıya,,
U.D.At.

KÖRAFEHEM : Anlayışı kıt, zor anlayan.

Gidenleri
Koyverin gidenleri
Körafehem olmışlar
Görmiler gidenleri
U.D.M.

KORIH : Koruk,

"Sabırdan korıh hevla olır,,

U.D.At.

KOZZIL KORT : Kızıl kurt, Hayvanların yakalandığı bir parazit hastalık (Beddua olarak kullanılır)

KÖFI : Köylü kadın başlığı (Bak: Ahıtma tepelik

KÖLGE ; Gölge.

"Kölge yerin behtenizi,,

U.D.De

KÖMÇEK : Kök, soy sop.

Bahçalar çiçeklendi
Meyvalar kömçeklendi
Ağla gözüm kan ağla
Ayrılıh gerçeklendi

U.D.M.

KÖMEÇ : Ebegümeci.

KÖSTEK : 1-Saat kordonu 2-Ufak bukağı.

KÖSTEKLİ : Yürüyüşü dar(At)

KÖŞEK ; Deve yavrusu.

KÖTEK : Dayak,dövme,vurma.

KÖYNEK : Gömlek.

Bı gelen yara benzer
Elinde nara benzer
İkimize bi köynek
Yahası dara benzer

U.D.M.

KUC : (Kuç değil) Kucak(Daha çok çocuklara karşı söylenir. Kucuma gel gibi.)

Tıfl-ı nazım gel kucuma götürüm
hoppa seni
Men feda eylemişem uğruna bu
canı bu teni
Bana muç ver bir ma'ey var onu
sana alayım
Dahdaha bindireyim gezdireyim
her çemeni
.....

Müslüm Ağan

KUCAH : Kucak.

KUDIR— ; Yaramazlık etmek(Çocuklar için söylenir) (Öbür genel manası da vardır)

KUFA ; İçine üzüm, incir, fıstık gibi taze meyve konulan küçük sepet (Yak:Küfe)

KUKA : İplik yumağı.

KULINÇ : Sırt ağrısı (Bazen sırt anlamına da gelir)

KULLETAN : Daracık ufak yer (Arğo)

KUMA : Nikâh altında birden fazla karısı olan erkeğin her karısına göre öbürleri.

KUMKUMA : Sürüngen cinsinden kertenkeleden büyük bir çeşit hayvan (Bak:Kestenkele)

KUNT : Dayanıklı, mühkem.

KURAMA ; Kumaş parçalarından yapılan yamalı bohça veya seccade. (Yak;Ar. Kuraze)

KURDALA— ; Kurcalamak.

KURK : Kuluçka.

KURKIŞIN ; Kurşun.

KURRE ; 1-Kendini beğenmiş,gururlu (insan) 2-Kur'an-ı ezberlemiş hafız.

KURIT ; Kurutulmuş yoğurt topağı.

KURINTI ; Üzüntü.

Urfa'nın yolı burma
Boşa kurıntı kurma
Gözleriy ev yıhandır
Dili bal sözü hurma

U.D.M,

KURNA ; Hamamda içine su konulan yer (Hamam muslugu manasına da gelir)

KURSAH : Kursak (Hayvan) Mide (İnsan) (Mecazen: Havsala)

KUŞHANA : Tencere.

KUŞLIH : Gün doğuşundan öyleye kadar olan zaman küçük kuşlıh gün doğuşundan bir saat sonra Büyük kuşlıh öyleden bir saat önce.

KUTNI : Pamuklu kumaş (Ar. kutn)

KUTTİK : Kısa. Kuttik minara=Kısa minare.

KUYMAH : Yağla un karıştırılarak yapılan şekersız bulamaç.

KUYRIH : 1-Kuyruk 2-Kuyruk yağı.

KUZLA— : Doğurmak (Kedi, köpek V.b.)

Koyınlar kuzliyanda
Yaralar sızliyanda
Ben seni nerde bulım
Göynüm arzuliyanda

U.D.M.

KUZU KULAĞI : Sulak yerlerde yetişen iştah açıcı yabani bir sebze (Bak: Narpız su yarpızı)

KÜFFİK : Küf, kir, pas.

KÜLEK : Tahtadan yapılma yoğurt kabı (Bak: Mıhmar)

Süt külekte bulani
Neriman damda dolani
Çoh gelip geçme bırdan
Baytar babam hulani

U.D.M.

KÜLFET : Ev halkı, nüfus.

KÜLLEH : Külah, başlık.

KÜLLEHİ : Bir üzüm çeşidi.

KÜLİNÇE : Fırında kurutulmuş halka peksimet. (Bak: Behsimet)

"İt külinçeden pay umiy,,
U.D.De.

KÜLLİK : Çamaşır yıkamada kullanılmak üzere içine kül konulan suyun bulunduğu taştan oyma büyük su kabı.

Dedesine benzer ise
Keşişlerin rehberi
Nenesine benzer ise
Küllige sıçan kör keri
.....,,

U.D.Te.

KÜNCÜ : Susam.

Kalanın ardında ekeller küncü
Ekeller biçeller bir avuç inci
Yar biye göndermiş hayva tnruncu

Kalmıya kalmıya ahım kalmıya
Beni yardan eden mıraz almıya
U.D.T.

KÜNNİK : Sakıza benzer, ilaç olarak kullanilan bir bitki.

KÜRELE— : Fırlatıp atmak (Herhangi bir şeyi)

KÜRRİK : Hayvan yavrusu (Deve, eşek) (Bak:Köşek)

KÜSEGEN : Alınğan.

KÜSİ : Darılma.

KÜSİLİ : Darğın.

KÜSKİ : Manivela, kaldıraç

KÜSPE ; Susam posası.

KÜŞNE : Burçak cinsinden bir tahıl (Hayvanlara yem olarak verilir)

KÜVRE : Kivre, sağdıç.

Çağırın Hakkoyu
Geydirin sakkoyu
Mübarek olsın ağa küvre
Yengide güvegi
U.D.T.

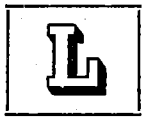

LALİK : Dilsiz (Far: Lâl)

"Laligin dilinden sehebi aynar,,

U.D.At.

LEBENİ : Dövülmüş buğday ve yoğurtla yapılan çorba, (Ar. Lebiniye)

LEBİN : Fıstık ağacı ve asma kütüklerinin çapalanması

LEBLEBİ : Leblebi şeklinde altından yapılma kadın süs takısı (öbür genel manası da vardır)

LEC : Dubara, hile (Bak : Teşkele)

LEGEN : Leğen.

LEGLEK ; Leylek. (Bak : Hacılegleg)

Ahmet paşa leglegi
Geymiş keten köynegi
Keten köynek dizinde
Gözü vezir kızında
.....

U.D.Te

LEHET LOKIM : Lati lokum

LEM : Nem, nemli.

LENGER : Geniş bakır sahan

LEYLAKİ : Eflatuni ,ispirto rengi (Far: Leylâkî)

LEYLİ : Salıncak.

LIKKA ; Mürekep hokkasına konulan lif.

LIKLIKI KÜFTE : Çiğköftenin fincan şeklinde oyularak içine içyağı konulup suda haşlanması ile yapılan bir yemek.

LİVER : Liververin kısaltılmışı (Tabanca)

Liverimin keytanı
Sen geldi ağam hanı
Üzden seven çoh olur
Candan sevenin hanı

U.D.T.

LOBIT : Kısa kalın değenek, sopa

LOĞ : Ufak taş silindir.

LOĞDIR AĞACI : Taş silindirin takıldığı çatal ağaç

LOĞKEŞ : Dam loğlayan kimse.

Hadeyin gidah çiftiye
Palıza yuvalah kiftiye
Oniki kız söz vermiş
Loğkeşin oğlu müftiye
U.D.M.

LOĞLA— : Yuvarlamak.

LOĞLOĞ : İplik makarası.

LOKIŞ : Yokuş.

Ahşam olır kervan çıhar lokışa
Ak sineler birbirinden tokışa
Hayran oldım o sendeki bakışa
Şirvanlı da şalvarı ela göz bela
U.D.T.

LOKLOK : At üzerinde ırgalana ırgalana gidiş.

LOKLOKI : Bu şekilde giden at, atı bu şekilde sürüş.

LOLAZ : Böğrülce.

LOLO : Dubara, hile (Arğo)(Bak : Teşkele, lec)

LOLO KUŞU ; Bir çeşit kuş,

"Lolo kuşu evvel ölçer, soyna yudar lohmayı,,
U.D.AT.

LOPPE : Şişman, göbekli

LOR : 1-Yağsız peynir 2-Sivilce, kızarıklık.

LÖĞBİR : Gülle oyununda bilyanın düşdüğü çukur

LÖK : 1-Erkek deve 2-Plastik, bakalit.

LÖKYE : Bir çiçek çeşidi

LÜLLİK : Musluk, havuzun su akan oluğu,

LÜ'ÜB : Hile, oyun (Arğo)(Yak : Ar. Lûub)

MABAL ; Vebal

El eyvana yatah serdim buz kimin
Emin oğlu koynuma girdi kız kimin
Öpmesi yoh sevmesi yoh buz kimin

Ana beni bi çocuğa verdiler oy
Verdilerde mabalıma girdiler oy
U.D.T.

MABAL AT— : And içirmek

MABEN : Ara, iki şeyin arası

MADAR : Susam yağı çıkarmaya veya buğday döğmeye mahsus atla döndürülen büyük değirmen.

MAHANA : Bahane

MALAMAT ; Rezil, rusva, berbat.

"Malidan malamat olasan,,

U.D.B.

MALTIZ : Yuvarlak seyyar ocak

MANĞIR : Bakır sikke

MARHAMA : Mendil

Kaladan endim atlı
Marhamam Dolu datlı
Paşa dellal çağırtmış
Helal heramdan datlı

U.D.M

Su gelir hıldır hıldır
Marhamam dolu güldür
Üç gündür görmiyeli
Sanıram yeddi yıldır

U.D.M.

MARHUTA ; Çorba (Özellikle : Mercimek)

MARGIZET ; İpek şal (Erkekler İçin)

MARISTAN ; Tımarhana (Yak : Marazdan)

MASAT ; Kordon(Bak : Köstek) 2-Bıçak için kullanılan demir.

MASKAN ; Kiler, zahirelik.

MASLAH ; Mezbeha.

MAŞARA : Sulanan tarla ve bostanların ayrıldıkları küçük eşit kısımlar.

MAVLA— : Kedi miyavlaması.

MAYA : Dişi deve.

MAYANA : Anason,

Dağlar başı mayana
Kül oldım yana yana
Neçe bi yalvarayım
Allah ' tan olmıyana

U.D.M.

MAYASIL : Derinin yarılma hastalığı(Basur)

MAYIS : İnek tersi(Bak : Tezek)

MECDIYE : Para birimi.

MECREFE : Bir çeşit bahçe küreği

MEÇÇİK : Davul tokmağı.

MEÇMEÇE : 1-Çak zayıf insan 2-Küçük ilaç kaşığı

ME ' ENIÇ : Bir çeşit çuval (Genellikle gelin çeyizi doldurulur.

MEHLE : Mahalle.

Bı gelen Alimidir
Sallanan kolımıdır
Mehlemizi yol etmiş
Bı oğlan delimidir

U.D.M.

MEHRUK : Gamsız, kedersiz (İnsan) (Arğo)

MEHSİM : Zavallı (Yak : Masum)

MEKET : Divan, kanepe.

MEKİR : Şakacı, hoşsohbet, sevimli, afacan.

"Bülbülün çektığı dilinin mekiridir,,

U.D.At·

MELESİR : Bir çiçek çeşidi.

MELHEFE : Yorğan astarı.

MELHEM : Merhem.

MELLE : Mala.

MELLES : Süzgeçli kepçe.

MENAKIP : Avutucu söz,avutma.

MENEGİÇ : Fıstık cinsinden bir yabani ağaç (Meyvesikavrularak çerez olarak yenir)

MENGENE : Bulğur çekme makinası.

MENGÜŞE : Menteşe.

MERAM : Azim.

"Meramın elinden bi şey kurtulmaz,,

U.D.At.

ME'REGE : At eğeri.

Meregı vurdım ata
Kah gidah payitahta
Bı genç ömrüm çürüdü
Mahpusta yata yata

U.D.M.

MERTEK : Toprak damların üstüne örtmek için aralıklı ve paralel dizilen kısa kalın ağaç.

"Başkasının gözündeki çöpi göride
gendi gözündeki mertegi görmi,,

U.D.At.

METELİK : Eski bir para birimi.

MEZZEK : Alay, istihza (Bak: kerç)

MEZZEKİ SAKKIZI : Bir çeşit sakız.

MIĞAL : Ürün.

Irmahta yeşil daşlar
Mığal vermiş ağaçlar
O seni ağa babay
Ne verir ne bağışlar
U.D.M.

MIHMAR : Tahtadan yapılma büyük yoğurt kabı.

MIKKIMI : Daima, devamlı.

MIKRIZ : Cimri (Bak: Kırnaz)

MIH : Çivi.

Bizim bağlar budandı
Güle bülbül dadandı
Eski yaram üstüne
Yengi mıhlar kadandı
U.D.M.

MIKEYET : Koruma, himaye etme.

MIKIL : Küskü, manivela.

MIRAZ : Murat.

İki dağın arasında kalmışam
Bülbül kimin daldan dala konmışam
Ne gün görüp ne de mıraz almışam
U.D.T.

MIRRA : Acı kahve (Ar. Mır)

MITRIP : Müzik aleti, enstrüman çalan kimse.

MIZMIZ : Dırılıtıcı, müşkülpesent.

MITRIP ÜZÜMÜ: Bir üzüm çeşidi.

MİBAR : Turfanda.

Gişim hıyar getirdi
Cana kıyar getirdi
Eller eşsege verende
Gendi mibar getirdi

U.D.M.

MİMBAR : İnce bağırsak, bağırsak dolması.

"Pisigi mimbardan bağli,,

U.D.De,

MİTİL : Yüzü ve astarı olmayan yorğan.

Dama çıhmış kar ati
Kızlara çalım sati
Çalımı düzgün ama
Gece mitilde yati

U.D.M.

MÜDEBBİR : Tutumlu, iktisat eden. (Ar.)

MÜHKEM : Sağlam yapılı.

Bı kapı demir kapı
Binası mühkem kapı
Beni yardan ayıran
Dılene kapı kapı

U.D.M.

MÜKEBBE : İçinde yemek muhafaza edilen büyük sepet.

MÜZEVİR : Gammaz, söz taşıyan, ihbarcı (Ar. Müzevvir)

NACAH ; Ucu eğri keser, küçük balta.

NACAR : Maranğoz. (Ar. Nacar)

"Nacarın kapısı sırımdan bağlıdır,,
U.D.At.

NAÇAR ; Kimsesiz, biçare (Bak: Çarnaçar)
(Far. Na-çâr)

Ağlama naçar ağlama
Gündür geçer ağlama
Bı kapi örten Mevlam
Bi gün açar ağlama
U.D.M.

Bi dalda beş gülüm var
Naçaram müşkülüm var
Yar beni abdal etti
Elimde keşkülüm var
U.D.M.

NAĞARA : Davul.

,'Kız kefine kaldımı ya nağaraçıya
varır ya zurnaçıya,,

U.D.At.

NAHANA : Lahana.

NAHIR : Sabahleyin yayılmağa götürülüp, akşamları getirilen hayvan sürüsü.

NAHIRÇI : Nahırı idare eden adam, çoban.

NANCA : Nekadar, ne miktar, ne ölçüde.

NARIN : Narin, kibar, ince, zayıf yapılı.

Narın çalar
Al geymiş narın çalar
Bi yanım kurtlar yidi
Bi yanım karınçalar

U.D.M.

NARPIZ : (Bak: Su yarpızı, yarpız)

NATIR : Hamamda çalışan işçi kadın (Ar.Natur)

NEÇE : Nice.

Dağlar başı mayana
Kül oldım yana yana
Neçe bi yalvarayım
Allah'tan olmıyana

U.D.M.

Urfa'nın yolı dağdır
Sinem fıstıhlıh bağdır
Ben senden vazgeçemem
Neçeki canım sağdır

U.D.M.

NEÇEK : İnce kadın başörtüsü (Bak: Yamşah yazma)

Kara neçek saçağı
Çektim pali pıçağı
Bi sebbeh gel bi ahşam
Bi de öğle sıccağı

U.D.M.

NEÇİYE : Kaça (Fiyat sormada kullanılır)

NE'ERE : Nara, sayha.

NEFSE : Lohusa kadın.

NEHIT : Avlulara döşenen büyük taş.

NEKS : Böbrek üzerindeki boşluk, böğür

NENE : Nine.

Dedesine benzer ise
Keşişlerin rehberi
Nenesine benzer ise
Küllige sıçan kôr keri
.....

U.D.Te.

NENNİ : Ninni.

NIRH : Narh, rayiç.

NIŞARA : İnce tahta talaşı.

NİKKİL : I-Gaga (Kuş, tavuk V.s.) 2- Bedavaya konmak (Arğo)

NİŞE : Nişasta.

NOT : Para, bankınot.

NUSKA : Bastığın (Bu kelimeye bakınız) içine dövülmüş iç ceviz ve toz şeker konularak muska şeklinde yapılan kış çerezi. (Bak: Çekçek, bastıh, kesme, sucıh)

NÜGİ : Yarım okka (641 gramlık eski bir ölçü birimi)

NÜHSET : Kötü, fena görümümlü. (Ar.Nuhuset)
"Sıfatı nühset, neyinden behset,,
U.D.At.

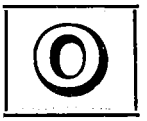

OCAH : 1-Ocak 2-Aile,

"Ocağı söne,,

U.D.B.

OFIN : Çabuk gücenir, alınğan.

OĞIN : 1-Topuç oyununda topacın süratli dönmesi.

OĞLAH : Oğlak.

"Deli geçinin akıllı oğlağı olmaz,,

U.D.At.

OĞLAH KARASI: Bir üzüm çeşidi.

OĞLAN : 1-Oğul 2-Mef'ul erkek (Arğo)

OHLAVI : Oklavı.

Yeşil buhça bağıyam
Gümüşten ohlavıyam
Yarım bi domırçah gül
Ben onın yarpağıyam
U.D.M.

ORTANCA : 1-İkiden fazla çocuklu bir babanın ikinci çocuğu 2-Pembe renkte bir çiçek.

OT : İlaç.

OTIRAHÇI : Eski ev eşyası satan esnaf,

OTIRAHLI : Kendini bulmuş, kişilikli (adam)

OTTIZ : Otuz.

OYACAH : Dolma kabağı ve patlıcan gibi sebzeleri oymaya mahsus mutfak aleti.

OYAR— : İkaz etmek, uyarmak.

ŞURKAV KÜTÜPHANESİ
Demirbaş No.
1525

ÖD : Safra kesesi.

ÖDEŞ— : Ödemek, mahsup etmek.

ÖG : Ön (Bak: Öng, önk, urğ)

ÖGE : Üvey.

ÖGLÜK : 1-önlük 2-Bir kuş çeşidi.

ÖKSE— : Özlemek.

ÖKSİRİK : Öksürük (Bak: Öskirik)

ÖLBE : Tahtadan yapılma yoğurt, süt veya tuz kabı.

ÖLLIK : Gülle oyununda bilyanın düşdüğü çukur (Bak: Löğbır)

ÖR : Tütün ufağı.

ÖRGEN— : Öğrenmek (Bak: Belle)

ÖRGET— : Öğretmek (Bak: Bellet)

ÖRSELE : Bozmak, ezmek.

ÖRT— : Kapamak (Kapıyı, yüzü V.s.)

ÖRTI : Yatak.

ÖRTIK : Kapalı.

Aloğlu'yam naçaram
Örtik kapi açaram
Nerde bi gözzel görsem
Postalı çütler kaçaram
U.D.M.

ÖRÜK : Saç bağları.

ÖSKİRİK : Öksürük (Bak: Öksirik)

PAÇ : Rüsum, vergi, haraç yol paçı=yoldan geçme parası. (Far. Bac)

PAKIR : Bakır.

PAKLA : Bakla.

PALAN : Büyük semer. (Far. Palân)

"Eşşek kaçtı palan düşdü,,

U.D.De.

PALAS : Kilim, cecim, eskimiş yayğı.

PALAZ ; Kuş yavrusu.

PALIT : Meşe ağacı (Palamut)

PALIZA : Pelte, nişasta peltesi.

Hadeyin gidah çiftiye
Paiıza yuvalah kiftiye
Oniki kız söz vermiş
Loğkeşin oğlı Müftiye
U.D,De.

PAMBIH : Pamuk.

PAMPAL : Toraman (Kedi)

PAPAH : Kalpak (Far.)

PARPAZLA— : Çırpınmak.

PATPAT : Patlatılmış mısır, kıtır.

PAYAM : Badem.

Kaladan endim yayan
Marhamam dolı payam
Allah muradım versin
Yaparam hergün bayram
U.D.M.

PAYDAŞ : Emsal, akran.

PECMÜR : Perişan, perişan kılıkl,.

PEÇİÇ : Bir çeşit oyun.

PEHKEM : Kuvvetli.

"Eşşegiy pehkem bağla, konşi hırhız çıhatma,,
U.D.At.

PENCER : Pancar.

PENDİR : Peynir.

Uy kızlar kızlar kızlar
Otırmış pendir duzlar
Bi tavuğ sizden eyyi
Günde bi yımırta kuzlar

U.D.M,

PERİK— : Korkutmak, kaçırmak.

PERK : Sert, katı (Yak: Berk)

PERKİŞTİR— : Katılaştırmak.

PERKİT— : Katılaştırmak.

PESTE : Gülle (Bilya) oyununda nişan tutulan bilya.

PEŞENG : Başkan, önder, önde giden.

"Kül o kervanın başına ki peşengi eşek ola,,

U.D.De.

PETEK : Çamurdan yapılma buğday ambarı.

PEYİK : Don paçası.

PEZVENT : Pazubent. Pazuya bağlanan kuvvet muskası yada dualar.

Hüvegin yollarında
Çimeydim gölerinde
Bi çüt pezvent olaydım
O yarın kollarında

U.D.M.

PIÇAH : Bıçak.

Kara neçek saçağı
Çektim pali pıçağı
Bi sebbeh gel bi ahşam
Bi de öyle sıcağı

U.D,M.

PIHERİ : Baca.

PIRPIRIM : Semizotu.

Bahçalarda pırpırım
Yaprağı dilim dilim
Biz ..... everdıh
.....Allah kerim

U.D.M.

PIRTI : Eski püskü eşya.

PITPIT : Lapaya benzer bir çeşit bulğur pilavı.

PITRAH : Fısıtık cinsinden çok sık meyveli bir çam cinsi (Yak: Bıtır)

PİN : Kümes, folluk.

PİSİK : Kedi.

Emmim yoğurt getirdi
Pisik bırnını batırdı
Pisik bırni kesile
Minaradan asıla
Minara pıçah pıçah
İçinde demir ocah
Demir ocağın kilidi
Kapıya gelen kim idi
Emmim oğlu musacık
Kolu budu kısacık
Hindi gelir görürsen
Güle güle ölürsen
.....,,.....,

U.D.Te.

PİYAR : Pınar.

"Geçinin uyuzu piyarın gözünden
su içer,,
U.D.At.

POMAT : Çelik.

POSTAL : Bir cins mahallı ayakkabı.

Aloğlu,yam naçaram
Örtik kapı açaram
Nerde bi gözzel görsem
Postalı çütler kaçaram

U.D.M.

POZ— : Bozmak (Her manasiyle)

PÖÇ : Kuyruk sokumu.

PÖÇÇİK : İzmarit.

PUÇ : İşe yaramaz, içi boş (Hububat V.s.)

PUL : Düğme.

PUS : Sis.

PÜRÇIKLI : Havuç.

PÜRÜZE : Mavi yüzük taşı (Far. Piruze) Altın üzik piruze.

RAHT : Omuzlara çapraz olarak bağlanan kütüklük (Deriden yapılma mazver mermi muhafazası)

Urfalıyam tahtım yoh
Tüfegim var rahtım yoh
Yar göksüne gül düzmüş
Bi gül keder behtım yoh

U.D.M.

RAVAK : Kemeraltı.

REHEN : Fesleğen.

Rehen ektim göresen
Su verdim gögeresen
Mektup benim dilimden
Durmiyasan gelesen

U.D.M.

Rehen ektim bitmiye
Yara selam getmiye
Beni yardan ayıran
Mırazına yetmiye

U.D.M.

REŞİM : Buğdayın harmanda çalınmasını önlemek için buğday kümesine vurulan mühür.

REŞME : Yular, hayvan yuları.

REŞPER : İşçi ırgat (Far. : Rencber)

RİK : Ziddiyet, inatlaşma.

RİK AT— : Musallat olmak (Bak : Tirkeş)

RİZE : Demir kanca.

RUHA : Urfa'nın eski adı.

RUT : İflas etmiş (Arğo)

SAĞAL ; 1- Aşağıya süzülmek (Kuş, yılan V.b.)
2-Hastalıktan kurtulmak, iyleşmek.

Bı dağın tudu benden
Getmez aşk odu benden
Gördü yaram sağalmaz
Tebib el yudu benden
U D.M,

Yara yeri
Sağalmaz yara yeri
El getti menzil aldı
Ben derem yara yeri
U.D.M,

SAHLA— ; Saklamak.

Urfa'ya dşdı yolım
Yay çekmez oldı kolım
Gözzeli hak sahlasın
Çirkine gelsin ölüm
U.D.M.

SAHSI ; Saksı.

Kınıfırem tüterem
Her sahsıda biterem
Eller yar yar deyende
Ben boynumu bükerem
U.D.M

SAKAVI ; Soğuktan meydana gelen bir hastalık.

SAKIRĞA ; Koyun ve köpek gibi hayvanlara yapışarak kanlarını emen böcek (Bak; Gene-Kene)

SAKO : Uzun ceket.

Çağırın Hakko'yu
Geydirin sakoyu
Mübarek olsun ağa küvre
Yengi de güvegi
U.D.T.

SAL— : Göndermek (Adam, haber V.s.)

SALHIM : Salkım (Bak: Çirtik)

SALLAPARTİ : Gelişigüzel (Arğo)

SALTABAŞ : Tek başına, ilişiksiz (Hizmetçi, işçi)

SAPKANA : Şimdiye kadar, hiçbir zaman.

SAPPAN : Sapan, Kalın iple işlenip, ortasındaki geniş yere taş koyulup atılan oyuncak.

Harrankapı'da gezer
Sapanı belden çözer
Bizim oğlan düğünde
Marhamadan göz eder
A. Kadir Algın

SARAL— : Sararmak.

SARIH : Sarık.

SARIHLA— : Tarif etmek.

SARMA : Asma yaprağı ile yapılan dolma yemeği (Bak: Yarpah=Yarpah sarması)

SARRAT : Bakla, fıstık, nohut elemeye mahsus iri delikli kalbur.

SAV : Söz, haber, Söz sav=Dedikodu.

SAVAT : Gümüş üstüne yapılan siyahımsı nakış. Gümüş kaplama.

SAVATLI : Üstü nakışlı, gümüş kaplamalı eşya.

SAVAYI : İpekli kadın kumaşı.

SAVIH : Soğuk.

SAVIŞ— : Geçmek, gitmek (Savuştu=Geçti gitti)

Savıştıra
Yel vura savıştıra
Yusuf—Zeliha kimin
Hak bizi kavıştıra
U.D.M.

SAYA : Ayakkabının üst yüzü (Ayakkabı manasına da kullanılır)

Kızın adi Anzilha
Ataşi düşdı haha
Ağ sayay çamır olmış
Gel bizim gölde yaha

U.D.M.

SEDiR : Kanepe (Bak: Meket)

SEGİRT— : Saldırmak.

SEGZEN Seksen.

SEHEN : Sahan, bakır tabak.

"Düğün evinde seheni mi tanıdiy,,

U.D.De.

"Sehen aştan sıccah olır,,

U.D.At.

SEHİL : Rutubetli saha.

SEKEL ÖPÜMÜ : Kız alıp vermede oğlan evinin kız evine yaptığı ziyaret. Teşekkür.

SEKEMET : Kaza. (Ar. Sakamet)

SEKİ : Yerden 10-70 santim yükseklikte yapılan oturma yerleri.

Evleri sekilidir
Toprehen ekilidir
Eger babası yohsa
Dayısı vekilidir

U.D.M.

SEKKEL : Sakal.

SEKLEM : Sanki, mesela, örneğin (Seklem de denir)

SELLE : Geniş kubbemsi sepet (Altına yemek konur ve tel dolap ödevi görür)

SEMIR— : Şişmanlamak.

SEMIRT— : Şişmanlatmak.

SEMSEK : İçersine peynir veya kıyma konularak yağda kızartılan hamur yemeği.

SENEMEKI : İlaç olarak kullanılan bir çeşit bitki.

SEP : 1-Serpmek 2-Cumartesi.

Bögin sep yarın bazar
Sevdigim gurbet gezer
Egmiş fesi bi yana
Kâkülü barğım ezer

U.D.M.

SEPELE— : Çiselemek (Yağmur) Çilemek (Kar)

SERİNÇ : Sarnıç, su kuyusu (Mecazen: Rutubetli ve soğuk yer)

Meze dağlar
Yar gele geze dağlar
Serinçler dolı bade
Çiçekler meze dağlar
U.D.M.

SEVLİ : Selvi.

SIÇAN : 1-Fare 2-Culha mekiği.

"Sıçandan olan çuval dibi deler,,
U.D.At.

SIHIM : Bir avuç sıkımı.

SIHMA : Kalın pamuklu iç çamaşır.

Ben sıhmamı al isterem
Kollarını dar isterem
El degmemiş yar isterem
U.D.T.

"Yetimi keyiren çoğ olır, sıhmasını geydiren yoğ olır,,
U.D.At.

SIMOTI : Beceriksiz, işe yaramaz (Arğo)

SINA— : Denemek, tecrübe etmek.

SINI : Büyük tepsi.

SIRF : Özellikle, yalnız o iş için. (Ar.)

SIRFA : Sofra.

SIRĞA : Büyük baş hayvanların yüklüğü.

SIRIĞ İPLİGİ : Yorğan dikmek için kullanılan ip.

SIRI— : Kaba dikmek. Yorğan, çarık vesaireyi kaba dikmek.

SIRIM : Çarık vesaireyi dikmek için deriden yapılma ince şerit

"Nacarın kapısı sırımdan bağlıdır,,

U.D.At.

SIRSIR : Ağustos böceği.

SITARA : Ev (Arğo)

SITIL : Kova.

SİKKE : Büyük baş hayvanları bağlamaya mahsus demirden kazık.

SİLE : Ağzına kadar doldurulmuş kap, ölçek.

İnciler kilelendi
Timinler silelendi
Sen benden ayrılalı
Benzime kül elendi

U.D.M.

SİLEPÇE : İbrik altına tutulan leğen.

SİMSAR : Komisyoncu (Ar.)

SİMSİR : Sümkürmek.

SİMSİRİK : Sümük.

SİMYE— : Bilgisi olmadığı bir konuda birisinin fikir yürütmesi.

SİNGİR : Sinir (Bak: Çındır)

SİNSİLE : Silsile.

SİYRIH ; 1-Sıyrık 2-Utanmaz, şımarık.

SİRKE : Bit yavrusu.

SİVİŞ— : Sıvışmak, habersizce gitmek.

"Bahti aş hemen yanaş, bahti iş hemen siviş,,

U.D.De.

SİYE : Sana.

"Allah siye dert vere derman vermiye,,

U.D.B.

SİYENÇ : Çit.

SİYRINÇAH : Kayğan.

SOLIH : 1-Soluk, nefes 2-Solmuş (Çiçek, beniz)

Solıh gül
Solıh bahar solıh gül
Ağlatti beni hergün
Demedi bi solıh gül

U.D.M.

SOLIH AL— : Nefes almak, dinlenmek.

SOMIN : Yuvarlak, kabarık ekmek.

SOYHA : Ölünün geriye kalan eşyası (Mecazen Tahkir makamında da kullanılır)

SOYNA : Sonra (Soyra da denir)

"Lolo kuşu evvel ölçer soyna yudar lohmayı,.

U.D.At.

SÖG— : Sövmek, küfretmek.

SÖGİLME : Patlıcan fırında pişirildikten sonra üzerine kızğın yağ dökülerek yapılan yemek.

SÖLE— : Söylemek (Demek kelimesi yerine daha çok bu kelime kullanılır)

Doğan ayı güneşi
Sölerdi Urfalıyam
Açılan menevşesi
Sölerdi Urfalıyam

Ükkaş Ülgen

SUCIH : İpe dizilmiş, ceviz, badem, fıstık içinin kaynamış üzüm suyuna daldırılması suretiyle yapılan kış çerezi. (Bak : Çekçek, nuska, kesme. bastıh)

SUHRA : Bedava yapılan iş, başkasının işini ücretsiz yapma, angariye.

SU KABAĞI ; Asma kabağı

SUVA— : Sıvamak.

SUVAR— : Su vermek (Tarlaya, hayvana) Urfa ağzında sula mastarı varsa da, bu daha çok su serpmek manasına kullanılır.)

Rehen ekmiş duvara
Kimsesi yok suvara
Eskiden turp kimindi
Hindi dönmüş hıyara
U.D.M.

SUVAŞ— : Bulaşmak (Mecezen : Yapışkan adam)

SU YARPIZI : Su kenarlarında yetişen iştah açıcı yabani bir sebze (Bak : Narpız, yarpız)

SU YOLU : Kanalizasyon (Bak : Tabık)

SÜDLİGEN : Sütlü otlar.

SÜLÜK : Kan almakta kullanılan sürüngen hayvan

SÜMİG : Kemik (Bak : Gemik)

"Südiye sümigiye rehmet,,
U.D.D.

SÜMİYE : Gelişi güzel, kabataslak (Bak : Sallaparti)

SÜNDÜRME : Yağmurluk, sundurma.

SÜRGÜ : 1- İshal (Bak : Emel) 2- Kapı anahtarı

SÜRÜÇ : Koşmak yarışmak.

SÜZEK : Süzgeç

ŞADI : Maymun.

"Otırır şadı kimin buyurur kadı kimin..
U.D.At.

ŞADIMAN : Hayırlı bir haber ulaştığı zaman yapılan coşkunluk, tezahürat.

ŞAHMARAN : Ejderha, canavar.

ŞAHNA : Harman nezaretçisi.

ŞAKŞAKALİLLO: Gelincik çiçeği (Şakşako da danir.)

ŞAMEŞŞEGİ : Beyaz tüylü eşek.

ŞAMŞAH AT— : Yaltaklanmak (Şapşah da denir)

ŞARPA : Baş örtüsü (Yak ; Eşarp)

ŞARVAL : Şalvar (Ar. Sirval)

ŞATIR : 1- Fırında ekmek pişiren ocakçı 2- Ustalaşmış insan (Arğo)

ŞEBEK : Ufak bir cins maymun.

ŞE'ERE : Şehriye.

ŞEHFE : Ufak taş parçası

ŞEK : Gözü açık. Açıkgöz.

ŞEKİRD : Çırak (Yak: Far. Şakird)

ŞELLE : Devenin buğday yüklü hali.

ŞELLEK : Arkada taşınan yük (Şellegi çininde= Yükü omuzunda)

ŞELLEKLE— : Sırtlayıp götürmek.

ŞE'MEDAN : Şamdan.

ŞEMEME : Az mayhoş, kokusu güzel bir kavun cinsi. (Far. Şemame)

ŞENLİK : Ahali, halk.

Davul zurna ile göynüm bezenir
Bi bakışla sevda ağı gözenir
Bütün şenik sanki siye özenir

A. Kadir Algın

ŞERREH ; Yağlı et.

ŞILLIK : Şac üzerinde açılan yufkaların arasına dövülmüş ceviz veya fıstık içi konularak üzerine pekmez veya şeker dökülüp yenilen bir çeşit mahalli tatlı.

ŞILLIKLI ÇARŞAF : Kırmızı veya mor üzerine işlemeli kumaştan yapılma kadın örtüsü.

ŞIRFINTI : Fena, adi, sürtük (Kadın)

ŞİKAR ;Ehemiyetli şey.

ŞİKAT ; Şikayet.

Şu Urfa'ma gideyim
Kardaşımı göreyim
Felege gücüm yetmez
Kime şikât edeyim
Abdullah Balak

ŞİNDİ : Şimdi (Bak; Hindi)

ŞİPPİK : Gözü hastalıklı insan.

ŞİRE : Şıra (Far.)

ŞİRİK : Susam yağı.

ŞİRLOP : Bedava (Arğo)

ŞİRTİK : Davul çubuğu.

ŞİŞEK ; Altı ayla iki yaş arasındaki dişi koyun.

ŞİTİL : Fidan.

''Şitilken devrilesen,,
U.D.B.

ŞİVAN : Ağıt.

Bı dağın ardı meşe
Gün açа kölge düşe
Beni yardan edenin
Evine şivan düşe.
U.D.M.

ŞOR : Tuzlu.

ŞORBA : Çorba. (Yak: Far.Şurba)

Evvala başlıyalım şorbadan
Bi kaşşıh çıharalım torbadan
Sıra geldi çekçek ile bastığa
Yiyer iken yaslanalım yastığa
U.D.Te.

ŞORLAH : Tuzlu (Leblebi, fıstık V.b.)

ŞÖRIK : Salya.

ŞÜŞE : Şişe.

Bi daş attım takıya
Getti düşdı Rakkıya
Onbeş kızı kandırdım
Bi şüşe arakıya
U.D.M.

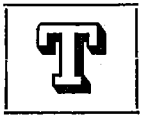

TABIK : Kanalizasyon (Bak: Suyolı)

TAGELME : Taygelme. İkinci defa evlenen kadının ilk kocasından olup yeni evine getirdiği çocuk.

TAHIL : Ekin.

TAHT : Genellikle yazın üzerinde yatmak için yapılmış yüksekçe karyola.

Urfa'lıyam tahtım yoh
Tüfegim var rahtım yoh
Yar göksüne gül düzmüş
Bi gül kadar bahtım yoh

U.D.M.

TAKA ; 1-Pencere 2-Bahçelerde suyun tevzi edildiği su kanalı.

Bi daş attım takıya
Getti düşdı Rakkıya
Onbeş kızı kandırdım
Bi şüşe arakıya

U.D.M.

TALAKA : Yüzük bulma oyununda kaybedenin eline veya sırtına vurulan ucu düğümlü mendil veya bez (Bak; Tolaka)

TALAN : Yağma. Yağma kelimesi az kullanılır.

Karşı dağda talan var
Arhamızdan gelen var
Eski yarı neyleyim
Yengisinden selam var

U.D M.

TAMAN : Hani ya.

TANDIR : Ufak ev fırını. Kışın, tahtadan yapılma genişçe ve yüksekçe bir küb şeklinde muhafazanın alt kısmına manğal veya tarıfla (Bu kelimeye bakınız) küllü ateş konmak ve üstüne geniş tandır yorğanı örtülmek suretiyle kurulan dinleme ve ısınma yeri.

TANDIRLIH : Mutfak.

TANIŞ : Tanıdık, ahbab.

TANTANA : Gösteriş.

TAPLAMA : Bazlamaçdan (Bu kelimeye bakınız) kalın saç ekmeği.

TARIF : Yayvan toprak manğal.

TARTARA : Yapılması kolay iş (Arğo)

TAS : Madeni su maşrapası.

TATARHAM : Olğunlaşmamış meyvenin yenmesinden dolayı meydana gelen bir karın hastalığı (Bak : Tokma)

TAVLAN— : Şişmanlamak(Daha çok hayvan hakkın da) (Bak : Semir)

TAVLAT— : Şişmanlatmak.

TAVLI : Şişman, besili, semiz(Daha çok hayvan hakkında)

TAY : 1-Yük dengi 2-Dolu küfe 3-Eş, akran.

TAYLIH : Sebze ve meyve konulan büyük yay van sepet.

TAZİYE : Başsağlığı.

TAZİYE EVİ : Ölünün yakınlarının üç gün oturarak taziyetleri kabul ettiği ev.

TEBELLEŞ : Sataşmak, musallat olmak.

TEBERİK : Andıç, hatıra eşyası, fetiş.

TEDİRGİN : Tetirkin.

TE' EDE : Zahmet, eziyet.

TEH : Üzüm salkımlarında tatlılaşıp kuruyan üzüm taneleri.

TE' HE : Ne fena(Hayret ifade eder)

TEHENNAVI : Bir üzüm çeşidi.

TEH BEKMEZİ : Bulama(Tatlı) (Bak : Bekmez)

TEHTIRVEN : Omuzda taşınan genllikle yaşlı ve sa kat kimselerin taşındığı tahtadan yapıl ma binek.

TEHTİBENT : Camilerin cümle kapısı üzerinde yapılan tahta balkon.

TEKMEÇÜT ; Tek mi çift mi ? oyunu (Bak : Çüt)

TELESME : Kalbin fazla çarpması, hızlı hızlı solumak

Kınıfır kutudadır
Yar şirin yuhudadır
Telesme deli göynüm
Murat veren Hudadır

U.D.M.

TELTİK : Çapraşık.

TENDİRİS : Temkinli.

TENE : Tane.

TENELE— : Tanelemek. Tane tane yapmak (Narı, üzümü)

TENGE KOY— : Fena kokusu geçinceye kadar bekletmek.

TEPELE— : Çiğnemek, basıp geçmek.

TEPELEME : Tepe teşkil edecek kadar doldurulmuş (Bak: Sile)

TEPELİK : Kadınların başörtüsü altından giydikleri kenarına altın takılı kısa başlık.

TEPPİK : Tekme.

TEPİR : Büyük kalbur.

TEPİRÇİ : Büyük kalburla buğday eleyen ve bunu meslek edinen kimse.

TEPREN— : Kımıldamak.

TEPRET : Kımıldatmak, yerinden oynatmak.

"Acı işletme tohı tepretme,,

U.D.At.

TEPSOL— : Bitmek (Dava, vaka, hadise)

TERGE— : Terketmek.

TERH : Avans, bağışlama.

TERKİ : Eğerin arka kısmı.

TEŞİ : Yün eğirmeye mahsus alet.

TEŞKELE : Dubara, hile (Bak: Lec)

TEŞT : Geniş çamaşır leğeni.

Ayaza koydım teşti
Ayaz buludu geçti
Zalım hocanın kızı
Belimi kırdı geçti

U.D.T.

TETIRBE : Çıkmaz sokak.

Evleri tetirbeli
Derdiden oldım deli
Sağ geldim mehleyize
Nasıl gidim yaralı

U.D.T.

TETİRGİN : Rahatı bozulmuş.

TEZ : Çabuk.

Kaşlari karadandır
Hak bizi yaradandır
Arif olan tez aynar
Bı sözler neredendir

U.D.M.

Altın üzik boz olır
Yere düşer toz olır
Gözzel yarın koynında
Elbet sebbeh tez olır
U.D.M.

TEZEK : Yakıt olarak kullanılan kuru hayvan gübresi (Bak: Fışkı, kığ, yapma)

TEZZE : Taze.

TIĞLAN— : Kadanmak.

Güller dağda tığlanır
Aşk içerde buğlanır
El sözü gelir geçer
Yar sözü sandıhlanır
U.D.M.

TIFIL : Çocuk.

Şirazdır
İsfahandır, Şirazdır
Tıfıl ağlar yad eder
Meme küçük şir azdır
U.D.M.

TIKTIKI : Cimri, hasis (Arğo)

TILF : Posa (Kahve, çay gibi)

TILGÖREN : Bir üzüm çeşidi.

TIREFE : Alınğan (Arğo)

TIRTIR : Tırtıl.

TIRTIREMENCO: Hareketli, yerinde durmaz, yaramaz (Çocuk)

TİK— : Dikmek (Her manasiyle)

TİK AT — : Gülle (Misket, bilya) oyununda bir çeşit vuruş şekli.

TİKE : Parça, et parçası (Tike tike=Parça parça)

"Parça parça olasan her tikey bi dağda kala,,
U.D.B.

TiKEN : Diken.

Atımı bağladım bi dal tikene
Ömrümü tükettiy ömri tükene
Benden selam edin kefin tikene
Ömrümü tükettiy ömri tükene
U.D.T.

TİMİN : 23 kiloğramlık bir ağırlık ölçüsü.

İnciler kilelendi
Timinler silelendi
Sen benden ayrılalı
Benzime kül elendi
U.D.M.

TİRİD : Haşlanmış et suyu.

TİRKEŞ— : Musallat olmak.

TİRNİK ; Burnunun ucunda Urfa çıbanı çıkmış adam (Bak: Gözellih, hırnik)

TİRŞİK : Domates yemeği.

TİV : Tüy.

Bı dere derin dere
Suları serin dere
Gel sarılıp yatalım
Kuş tivinden mindere

Cemil Cankat

Bahçıya kuzu girdi
Tivi kırmızı girdi
Seni sevdim seveli
Kalbime sızı girdi

U.D.T.

TİV : Kaçmak, firar etmek

TİYEK : Üzüm kütüğü.

Üzüm kara
Tiyek yeşil üzüm kara
Çıhtım Hakkın divanına
Elim boş üzüm kara

U.D.M.

TOH : Tok.

TOHAN— : 1-Dokunmak 2-Şakalaşma sırasında takılmak.

TOHMA : Fazla yem yemekten (Hayvana) fazla yemek yemekten (insana) zararlı süt emmekten (çocuğa) gelen hastalık, karın şişkinliği.

TOHMAH : Tokmak.

TOKKAÇ : Çamaşır yıkanırken vurulmak üzere tahtadan yapılma alet.

"Gesten kahan tokkacı, hamamdan
çıhan curunu yudar,,
U.D.At.

TOKLI : Bir yaşında erkek kuzu.

TOLAKA : Yüzük bulma oyununda kaybedenin eline veya sırtına vurulan ucu düğümlü mendil veya bez (Bak: Talaka)

TOLAZ : İşsiz, boş gezen, parasız (Arğo)

TOPALAH : Hazımsızlıklarda dövülerek su ile alınan acımsı bir kozalak.

TOPPIH : Topuk.

Bi kız gördüm karaçı
Toppığa degi saçı
Çüt memey tokuşanda
Ben olaydım araçı
U.D.M.

TOPREHEN : Fesleğen çiçeği (Top—Reyhan)

Evleri sekilidir
Toprehen ekilidir
Eger babası yohsa
Dayısı vekilidir

U.D.M.

TOR : 1-Ağ, tuzak 2- Acemi, beceriksiz (Bak : Toy)

TORAK : Yağsız tulum peyniri.

TORAMA : İşlemeli, süslü.

Arahçıni torama
Bi oh vurdi yarama
Madam tebib degildi
Niye bahti yarama

U.D.M.

TORLAH : Delişmen.

TORPAH : Toprak

TOSBAĞA : Kaplumbağa.

TOY ; 1-Düğün 2-Acemi (Bak : Tor, torlah)

Çay içinde yarpızlar
Vuruldum yaram sızlar
Bezenmiş toya gider
Alma yanahlı kızlar

U.D.T.

TOY TOKLI : Toy kuşu.

TOZLIH : Çöplük.

TÖK— : Dökmek

TÖZ ; Kulak arkası.

TUC : Tunç.

Altın iken tuc oldum
Seçilmez pirinç oldum
Felek mırazi oldı
Aleme gülünç oldum

U.D.M.

TUHT : İbre. Terazi ibresi.

Terezinin tuhtı var
Her bişeyin vahtı var
Evim barhım yıhıhtır
Padişahın tahtı var

U.D.M.

TUMAN : Don, külot.

TUT : 1-Dut 2-Tutmak.

TUTMA : 1- Muvakkat bir iş için ücretle tutulan işçi 2- Çocucuğun altını bağlama.

TUTIRIH : Ateş tutuşturmağa mahsus şey (Fazla eski eşyalar için de kullanılır.)

TUZİKBENDİK : Bahar mevsiminde su kenarlarında yetişen yenilir bir çeşit ot.

TÜKEN ; Dükkan.

TÜLBEGİ ; Mayhoşu (Nar)

TÜSSİ Tütsü.

TÜSSİLE— ; Tütşüden geçirmek, tütsülemek(Birisini)

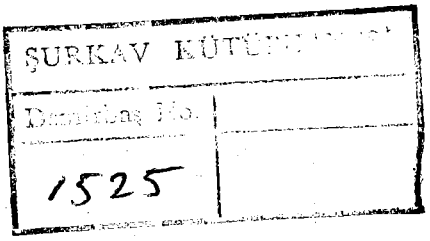

UD : Hicap.

UDLI : Mahcup (Daha çok utanılacak bir iş yapmış insan için kullanılır)

UHÇUR : Uçkur.

ULI— : Çürüyüp dökülmek (Meyve) Yara dolaysiyle (Vücut) (Bak : Epri)

UM : Ummak. Ümit etmek.

Kınıfır bedrenk olır
Aşka düşen denk olır
Umaram başıya gele
Göresen ne renk olır

U.D.M.

UMİ KUSİ ; Birisinden umduğunu görememekten dolayı ona gücenme hali

UMİ KÜSİ YAP- ; Hiç yoktan darğınlık çıkarmak.

UR— ; Vurmak, öldürmek (Bak ; Vur)

URĞ ; Ün (Bak ; Ög, önk)

"Gişi kızı beşik urğunda belli olır,,
U.D.At.

URĞAŞ— ; Uğraşmak, meşgul olmak.

URIB , Dörte bir.

URIBA VER— ; Tarlasını, bahçesini, hasılatının dörte birini almak üzere kiraya vermek

URVA ; Ekmek yapılırken oklavaya hamurun yapışmasını önlemek için serpilen iri elenmiş un.

UŞAH ; Çocuk (Daha çok erkek çocuk için söylenir.)

"Ağası gözde olanın, uşağı dizde olır,,
U.D.At.

"Ağlıyan Uşahtan meme istenmez,,
U.D.At.

UT— ; Kazanmak, galib gelmek.

UTIZ ; Yenilmek, kaybetmek, yutulmak.

UZ ; Bilgiç, mahir (Yak ; Uzman)

UZAN— ; Uzanmak, yatmak.

ÜÇAYAH : Manğal üzerine konulan küçük sehpa.

ÜKSEK : Yüksek (Bak ; Üskek)

ÜLE ÜLE : Yavaş yavaş.

Su gelir üle üle
Yar gelir güle güle
Elinde ipek mendil
Terini sile sile

U.D.M.

ÜLEŞ : Leş, hayvan ölüsü.

ÜN : Bağırtı.

ÜNNE— : Bağırmak.

ÜN KÜN : Gürültü, patırdı (Arğo)

ÜREK : Yürek.

Kaşlari karalıdır
Gözleri belalıdır
Geçme kapım öginden
Üregim yaralıdır
U.D.M.

Kız adi ismihandır
Gözleri ev yıhandır
Lütfedip üzi göstert
Üregim dolu kandır
U.D.M.

ÜSKEK : Yüksek (Bak : Üksek)

ÜSKİRE : Büyük çorba veya ayran tası.

ÜSKÜF : Yüksüf.

ÜSTEÇELİK : Üstelik.

ÜVEZ : Sivrisinek (Bak : Cibin)

ÜZ : 1-Yüz, çehre 2-(Deriyi) soymak
3- Yüzmek.

Kırınfıl mor üstüne
Tökülmüş yol üstüne
Yar benden üz çevirmiş
Bi deste gül üstüne
U.D.M.

"Ağız yir, üz ütanır,,
U.D.At.

ÜZERLİK : Yüzerlik, nazarlık otu.

Üzerliksen hevasan
Her bi derde devasan
Keda bela savasan
.....,.....,.....
U.D.Te.

ÜZİK ; Yüzük.

Altın üzik boz olır
Yere düşer toz olır
Gözzel yarın koynında
Elbet sebbeh tez olır
U.D.M.

ÜZLEME : Pilavın üzerine serilmek üzere hazırlanmış nohut ve üzüm.

ÜZLİK : Eski bir para birimi.

VA : Taaccüp edatı (Erkekler için)
(Yak ; Vay)

VALA : İpekten dokunmuş ince desensiz bir. kumaş.

Başına örtmüş valalar
Üregim başı yaralar
Korharam seni alalar
Kurbani olam yar seni
Heyrani olam yar seni
U.D.T,

VAR— ; Evlenmek (kadın) Kocaya varmak.

VEHVEH ; Sarı renklı bir yabani çiçek.

VESVESE : Evham, kuruntu.

VEŞEK ; Tütün tozu, tütün ufağı, tütün dibi
(Bak ; Ör)

VİRA : Devamlı.

VİŞ : Kadınların kullandıkları taaccüp edatı (Bak : Erkekler için Vaa. Err)

Viş Viş eliye
Sarılaydım beliye
Gel bizim yoldan savış
Tahılayım teliye
A. Kadir Algın.

VUR— : Öldürmek (Bak: Ur)

VURIL— : 1-Vurulmak 2-Aşık olmak.

Çay içinde yarpızlar
Vuruldım yaram sızlar
Bezenmiş toya gider
Alma yanahlı kızlar
U.D.T.

YABA : Ot vesaireyi kaldırmak için kullanılan çatal alet.

Getirin yabayı
Geydirin abayı
Mübarek olsunn ağa küvre
Yengide güvegi

U.D.T.

YAD : Yabancı.

"Yad degil kavımdır, avradının kardaşı benim dayımdır,,

U.D.Bil.

YAĞABER : Baldırı çıplak, külhanbeyi (Arğo)

YAĞLI : Bir çeşit hamur tatlısı.

YAĞLIH : Mendil.

Gözzel yağlığın hanı
Durmaz barmağım kanı
Benim sevdiğim sensin
Senin sevdiğin hanı

U.D.T.

YAĞMIR : Yağmur.

Kınıfır oylum oylım
Yolım koynıma koyım
Yağmır yaği yer doymi
Ben siye nasıl doyım

U.D.M.

YAHA : I-Yaka 2- Yıkamak (Çamaşır V.s.)

Bı gelen yara benzer
Elinde yara benzer
İkimize bi köynek
Yahası dara benzer

U.D.M.

Kız adi Anzılha
Ataşi düşdi haha
Ağ sayay çamır olmış
Gel bizim gölde yaha

U.D.M.

YAHIN : Yakın

Kala altı mağara
İpek serdim darağa
Ben dedim yahın olsın
Felek saldı irağa

U.D.M.

YALAH : Yalak.

YALAVIZ : Yalnız

Ağa şanıya kurban
Çifte yavrıya kurban
Yalavız yavri degil
Ehli beytiye kurban

U.D.M.

YALDAN : Aldanmak.

YALDAT— : Aldatmak.

YALLAT— : Aldatmak.

YALIN : Tek kat (Duvar)

YALNAYAH : Yalın ayak.

YAMAH : Yama.

YAMA— : Bozuk bir malı başkasına maletmek.

YAMALA— : Yamamak.

YAMAN— : Birine yük olmak.

YAMŞAH : Krem renginde ipek başörtüsü.

Gümüş haphap dil döker
Yamşağı baştan söker
Ah kız seni derdiden
Evim başıma çöker

A. Kadir Algın

YANDIR— ; Yakmak.

YANFIRI : Çarpık, eğri (Bak: Yanpırı)

YASSI : Yatsı. (Öbür genel manası da vardır)

Kınıfırem sahsıda
Dalı sallanır suda
İşallah kavuşurıh
Yarın gece yassıda
U.D.M.

YASSILA— : Alay etmek maksadiyle karşısındakinin hareketlerini taklit etmek (Yansıla da kullanılır)

YAPMA : Yakılmak üzere kurutulmuş sığır vesaire gübresi (Bak: Tezek)

YARIYA VER— : Tarlasını, bahçesini kazancın yarısı üzerinden kiralamak, hayvanı bu suretle bakılmak üzere ortağa vermek.

Kalanın ardında ekeller darı
Ekeller biçeller yarı ba yarı
Yar biye göndermiş hayvayla narı
U.D.T.

YAPRAH : Yaprak, asma yaprağı, asma yaprağından yapılan dolma (Bak: Sarma)

YARPIZ : Sulak yerlerde yetişen, iştah açıcı yabani bir su nanesi (Bak; Suyarpızı, narpız)

Çay içinde yarpızlar
Vurıldım yaram sızlar
Bezenmiş toya gider
Alma yanahlı kızlar

U.D.T.

YAT— : Yatmak, uyumak.

YAVAŞA : Bit yavrusu (Bak: Sirke)

YAY— : Sürüyü otlatmak.

YAYAN : Yaya.

Kaladan endim yayan
Marhamam dolı payam
Allah muradım versin
Yaparam hergün bayram

U.D.M.

YAYIL— : 1-Otlamak (Sürü, hayvan)2-(Mecazen Otlanmak, otlakçılık etmek) 3-(Mecazen:Sere serpe uzamak)

YAYMAKAP : İlkel matkap.

YAYLAH : Yayla.

YAYLIM : Otlak.

YAZI : Kader, alın yazısı.

YAZIH : Yazık.

YAZMA : Renkli baş örtüsü (Daha çok erkeklere mahsus) (Bak: Püşı, yamşah neçek)

Ağlama yar ağlama
Mavı yazma bağlama
Giderem tez gelirem
Ele göyül bağlama

U.D.T.

YAZZIĞI GEL— ; Acımak.

YEDDİ : Yedi.

Su gelir hıldır hıldır
Marhamam dolı güldür
Üç gündür görmiyeli
Sanıram yeddi yıldır

U.D.M.

YEDDİ YAD : Yabancı, akraba olmayan.

YEGE : Eğe.

YEL : 1-Rüzgar 2-Romatizma.

YEMLIH : Hayvanlar için yapılan sabit yem yiyecek yer.

YENGI : Yenı.

YERİ— ; Yürümek.

YERİK YERİ— ; Aş ermek (Lohusa kadınların yemeiçme konusundaki arzuları)

YERİŞ— : 1-Erişmek, yetişmek 2-Elini uzat manasına bir hitap.

YIHLAT : Ihlatmak, deveyi çökertmek.

YIHLI : On veya daha ziyade at.

YILGAR : Ilgar, atı dörtnala sürme hali.

YIRLA— : Teganni etmek ırlamak.

YIRĞALA— : Irğalamak, sarsmak.

YIRIH : Yırtık, düğme deliği, ilik.

YİMENİ : Ham köseleden yapılma (Genellikle kırmızı renkli) ayakkabı.

Ayağına geymiş kara yemeni
Sallanma sevdigim öldürdi beni
Dünya düşman olsa severem seni
U.D.T.

YİRAH : Uzak (Bak: İrah)

YİRİ ; İri.

YOĞIN ; Kalın.

YOĞIRT ; Yoğurt.

YOLIG AT= ; Aldatmak için göz boyamak.

YONACAH ; Taş yontma aleti.

YOZ : Kasaplık hayvan.

YUHA : Yufka, ince.

Al çuha mavı çuha
Çuha kenarı yuha
Dün gece nerededi
Az kaldı canım çıha

H.T.

YUHARI : Yukarı.

Kınıfırın buharı
Evleri baş yuharı
Bi lehse evine gettim
Demedi gel yuharı

U.D.M.

YUHI : Uyku.

Dögin dögdüm dizime
Yuhı girmez gözüme
Diz dize otırırken
Hasret oldım üzüne

U.D.M.

YURAL : Yular.

YUSUBTUTAN : Kumru.

YUVALA : Yuvarlamak (Bak; Loğla)

YUVALAH ; Çiğ köftenin, bilyadan biraz büyük şekilde yuvarlanıp suda haşlanması veya yağda kızartılması şeklinde yapılan bir köfte çeşidi.

Hadeyin gidah çiftiye
Palıza yuvalah kiftiye
Onikl kız söz vermiş
Loğkeşin oğlu müftiye
U.D.M.

YÜNG : Yün (Yünk de denir)

ZAHAR : Herhalde, galiba.

ZAHMA : Lokma, övün.

ZARINCI : Muztarip.

Ben bi sarı kemişem
Divara dayanmışam
Eller yavrı kuş oldı
Ben zarıncı kalmışam

U.D.M.

ZEBELLEH : İri cüsseli, kabasaba (adam) (Arğo)

ZEBİYE : Kurbanlık.

ZEMBİL : Kamıştan örülmüş sebze, meyve sepeti

"Zembil ben söliyim sen bil,,

U.D.Bil.

ZENGİ : Üzengi.

ZENK : Bir çeşit üzüm hastalığı.

ZERZAVAT : Sebze.

ZERZEMBE : Kiler, zahire konulan oda (Bak: zehr-edamı)

ZEVZİR : Zağ.

ZIBIL : Ahır süprüntüsü.

"Külüm zıbılım başıya,,
U.D.B.

ZIFIR : Yağlı (Mecazen: Ağzı bozuk adam)

ZILĞIT : Düğün alaylarında ve diğer sevinçli anlarda kadınların, ellerini ağızlarına götürüp çekmek suretiyle çıkardıkları ses.

Uy rezine rezine
Buğdanın fırezine
Gelin bi zılğıt çalah
Kızların kerezine
U.D.M.

ZILĞIT ÇAL— : Zılğıt çalarak sevinç göstermek.

ZIKKI : Melesir (Bu kelimeye bakınız) ağacından yapılma oyuncak.

ZILLIKLA— : Bozmak, bir işi üstün körü yapmak bitirmek (Arğo)

ZIMZIRIH : Yumruk.

ZIRLA— : Anırmak (Hayvanlar için)

ZIRRIKI : Deli, zırzop (Arğo)

ZIRTABOZ : İşe yaramayan (Arğo)

ZİRZOP : Yarı deli (Arğo)

ZİLKARA : Simsiyah.

ZİLLEN— : Çimlenmek (Kuru sebze)

ZİLLİK : Soğanın özü.

ZİMİN : Görmezlikten gelen (Arğo)

ZİNGİL : Bir tatlı çeşidi.

ZOKKI : İçinde bulğur vesaire dövülen taştan oyulma büyük dibek,

ZONGILDA— : Şiddetli baş ağrısı.

ZONTURLI : Kuvvetli, şiddetli.

ZOMPO : İri kıyım, kocaman (Arğo) (Bak: Zoppo)

ZOPPA : Sopa. değnek.

ZUBIN : Entari (Erkekler için)

ZUVAH : Sokak.

Kırlangıcam uçaram
Dar zuvahtan geçerem
Seni biye verseler
Oymağımdan geçerem

U.D.M.

BİBLİYOGRAFYA

1-ALGIN, Şükrü : Urfa Folklorundan Maniler, Anzılha. 1. sayı Şubat 1966-

2-ATAKURT, Mithat : Urfa Foklorundan Bir Demet. Erkek Sanat Enstitüsü Matbaası. Ankara 1951.

3-BEYAZGÜL, M. Emin : Urfa'dan Derlenmiş Atasözleri. Harran 7. sayı Ekim 1979.

4--ÇELIK, İ. Halil : Urfa'da Köy Adları ile ilgili Bir Toponomi Denemesi. Harran 10. sayı Ocak 1980.

5-ÇİNİ, Mehmet : Urfa Mutfağından Bazı İsimler. Harran 6. sayı Eylül 1979.

6-DORUK, Yaşar ; Urfa'dan Derlenmiş Türküler ve Oyun Havaları. Başbakanlık Basımevi. Ankara 1977

7-ERGİN M. Emin ; Urfa Folklorunda Düğün. Kemal Matbaası. Adana 1973.

8-ERGİN M. Emin : Urfa'dan Derlenmiş Hoyratlar Maniler. Bizim Karakoyun Matbaası. Urfa 1981

9-GİRAY, S. Adil : Urfa Folklorunda Karğış. Harran. 1. sayı Nisan 1979.

10-İNAN, Müşfika Abdülkadir : Urfa'da Kullanılan Bazı Kelimeler. Halk Bilgisi Haberleri. Mart 1939

11-İPEK, A. Naci : Şiirlerde Urfa. Töyko Matbaası Ankara 1969.

12-KAZZAZ, Ali : Urfa'dan Derlenmiş Atasözleri. Harran 7, sayı Ekim 1979,

13-KEMAL EDİP : Urfa Ağzı. Bürhaneddin Erenler Matbaası. İstanbul 1945.

14-KOŞAY, Hamit Zübeyr- İshak Refet: Anadilden Derlemeler. Hakimiyeti Milliye Matbaası. İstanbul 1932.

15-MARAŞ Mehmet Atilla : Manilerde Urfa. Adımlar 2. sayı Mart 1970.

16-OKUR, Ergin : Urfa'dan Derlenmiş Atasözleri. Harran 7. sayı Ekim 1979.

17-OYMAK, M. Adil : Urfa'da Yer Adları. Harran 5. sayı Ağustos 1979.

18-ÖCAL, Mehmet : Urfa Manileri. Türk Folklor Araş tırmaları. 111. sayı Ekim 1958.

19-ÖZBEK, Mehmet : Folklor ve Türkülerimiz. Ötüken Yayınevi. İstanbul 1975.

20-SÖYLER, Asil : Urfa'dan Derlenmiş Atasözleri. Harran 7. sayı Ekim 1979.

21-TANIŞIK, Halil Refet : Urfa İli Yakın Çevre İncelemesi. Öğretmen Matbaası. Ankara 1974.

22-URFA Salnamesi : İlhami Fevzi Matbaası. İstanbul 1927

23-URFA İl Yıllığı : Doğuş Matbaası. Sivas 1967.

24-URFA İl Yıllığı : Kamal Matbaaası. Adana 1973.

25-USLUSOY, Şeref : Urfa Türküleri. Harran 15. sayı Haziran 1980.

26-YÜKSELMİŞ, Fatih : Urfa Halk Türküleri. Çelikcilt Matbaası. İstanbul 1963.

BİZİM KARAKOYUN MATBAASI

KİTAP - DERGİ - FATURA - BONO

BASILI KAĞIT TAKVİM VE

HER ÇEŞİT BASILI EVRAK

İŞLERİNİZDE TEK İSİM.

☎ : 17 52

Vilayet İşhanı No. 7/B URFA

YILMAZOĞLU
MUHASEBE BÜROSU

- MALI MÜŞAVİRLİK
- SOSYAL SİGORTA
- BAĞ - KUR
- TEMYİZ İTİRAZ
- BİLUMUM VERGİ MUAMELELERİ

Urfa Pasajı Kat 3 No. 308 URFA

M. Emin Ergin

1947 yılında Urfa'da doğdu. Urfa Ticaret Lisesini 1970 de bitirdi. Bir müddet yüksek okula devam ettikten sonra Urfa İl Halk Kütüphanesinde memuriyete başladı. Urfa folkloru üzerine birçok araştırma ve derlemeler yaptı.

1972 yılında "Urfa'dan Derlenmiş Hoyratlar - Maniler", 1973 de "Urfa Folklorunda Düğün" adlı derlemesini yayınladı. Kültür Bakanlığı "Folklor Derleyicisi Kursu"na 1974 de katıldı. 1981 yılında "Urfa'dan Derlenmiş Hoyratlar - Maniler" ikinci defa genişletilmiş olarak basıldı.

M. Emin Ergin halen Urfa İl Halk Kütüphanesinde Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Yayınlanacak olanlar :

1- Urfa Bibliyoğrafyası
2- Urfa Yemekleri
3- Müslümanlarda Kitap ve Kütüphane Sevgisi

İsteme Adresi :

P. K. 44 - URFA

300 Lira